

«ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՈՐԱԿԻ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՆՏՐՈՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ՄԵՎԱՆԻ ԲԱԶՄԱԳՈՐԾԱՌՈՒԹՅՈՒՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՔՈԼԵԶԻ
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԶԵԿՈՒՅՑ

Երևան – 2024

ՆԱԽԱԲԱՆ

«Սևանի բազմագործառնության պետական քոլեջ» ՊՈԱԿ-ի (ՄԲՊՔ, Քոլեջ, ՄՈւՀ) ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումն իրականացվել է հաստատության կողմից ներկայացրած դիմումին համաձայն: Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման գործընթացը համակարգվում և իրականացվում է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի (ՈԱԱԿ) կողմից:

Իր գործողություններում ՈԱԱԿ-ն առաջնորդվել է «ՀՀ կառավարության 2011թ. -ի հունիսի 30-ի N978-Ն որոշմամբ հաստատված ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով և 2011թ. հունիսի 30-ին հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» N959-Ն որոշմամբ: Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագիտական խումբը, որը բաղկացած է 4 տեղացի փորձագետներից:

Հավատարմագրման գործընթացը ֆինանսավորվել է ՀՀ Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի (այսուհետ՝ ԿԳՄՍ) նախարարության կողմից:

Ինստիտուցիոնալ հավատարմագրումը միտված է ոչ միայն որակի ապահովման արտաքին գնահատմանը, այլև հաստատության կառավարման և կրթական ծրագրերի որակի շարունակական բարելավմանը: Առանձանահատուկ շեշտադրվել է հաստատության և գործատուների հետ համագործակցությունը և դրա ազդեցությունը կրթության բովանդակության վրա:

Զեկույցը պարունակում է Քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձագիտական գնահատման արդյունքները՝ ըստ ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշների:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ԳԼԱՂԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ	4
ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳԼԱՂԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀՀ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ	4
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ.....	11
ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ	11
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՑՔԸ	11
ԳԼԱՂԱՏՈՒՄ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ.....	15
ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՒՀ-Ի ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ	15
I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ	17
II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ.....	20
III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ	25
IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ	32
V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ	37
VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ.....	41
VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ.....	45
VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ	50
IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐԸ ԵՎ ՄԻԶԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ.....	53
X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳԸ	56
ԳԼԱՂԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ.....	60
ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ	61
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ	61
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ.....	63
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ	66
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ	67
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 5. ՄՈՒՀ-Ի ԿԱԶՄԱԿԵՐՊԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾ	68
ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ	69

ԳՆԱՀԱՏՄԱՆ ԱՄՓՈՓՈՒՄ

ԻՆՍՏԻՏՈՒՑԻՈՆԱԼ ԿԱՐՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ՝ ԸՍՏ ՀՀ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

Սևանի բազմագործառնության լիցենզիայի (այսուհետ՝ լիցենզի) ինստիտուցիոնալ կարողությունների փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011թ.-ի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով: Գնահատումն իրականացնելիս փորձագիտական խումբը հաշվի է առել, որ լիցենզիայի առաջին անգամ է ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնում, բացի այդ որակի ապահովման մշակույթը դեռևս ձևավորման փուլում է:

Փորձագիտական խումբը հաշվի է առել, որ Սևանի բազմագործառնության լիցենզիայի առաքելությունն է նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթությամբ որակյալ մասնագետների պատրաստումը և աշխատաշուկայում նրանց մրցունակության բարձրացումը, կրթական ծրագրերի համապատասխանեցումը երկրի՝ մասնավորապես տարածաշրջանի սոցիալ-տնտեսական զարգացման պահանջներին, կրթության բովանդակության միջազգային չափանիշներին համադրելիությունը և ուսումնական գործընթացի թափանցիկության, ինչպես նաև մատչելիության և հավասարության ապահովումը:

Քոլեջն իրականացնում է 3 նախնական մասնագիտական և 7 միջին մասնագիտական կրթական ծրագրեր, որոնք համապատասխանում են ՈԱՇ-ի 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ մակարդակներին: Տարածաշրջանի աշխատաշուկայի համար լիցենզիայի առնվազն երկու՝ «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» և «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում», մասնագիտության գծով առաջատար է, լիցենզիայի շրջանավարտները մրցունակ են: Բացի նշյալ միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերից, տարածաշրջանում արդիական է «Վերականգնվող էներգիայի, էներգետիկ կայանների մոնտաժում, նորոգում և սպասարկում /փորձարարական/» նախնական մասնագիտական կրթական ծրագիրը, որի հետ կապված լիցենզիայի ներգրավել է միջազգային գործընկերներ և համագործակցում է ոլորտի խոշոր ընկերություններից մեկի՝ «Ֆերտի» ՀԿ-ի հետ:

Քոլեջի կառավարման գործընթացների դիտարկումը և փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը ակնհայտ է դարձնում, որ առկա խնդիրները պայմանավորված են որակի ապահովման ՊԻԳԲ շրջափուլի ոչ լիարժեք իրականացմամբ և հավաստի տվյալների հավաքագրման և դրանց վերլուծությունների հիման վրա որոշումների կայացման անկատարությամբ: ՊԻԳԲ շրջափուլը հիմնականում պլանավորման և իրականացման փուլում է՝ բացառությամբ կրթական գործընթացների հետ կապված որոշ դեպքերի: Հարկ է նշել, որ ռազմավարական պլանավորումը մոտենում է իր ավարտին, և դեռևս կան պլանավորված գործընթացներ, որոնք մնացել են հենց պլանավորման փուլում: Փորձագիտական խումբն անհանգստություն է հայտնում, որ ավարտվող

ռազմավարական ծրագիրը իրականացման տեսանկյունից գնահատման չի ենթարկվել, քոլեջն իր համար չի առանձնացրել այն ցուցիչները, որոնք թույլ կտային հասկանալ, թե պլանավորված գործընթացներն ինչքանով և ինչ որակով են իրականացվել, ինչը նաև կնպաստեր հաջորդ ռազմավարական շրջափուլն առավել արդյունավետ պլանավորելուն և կազմակերպելուն: Բացի այդ, փորձագիտական խումբը համոզված է, որ քոլեջն իր զարգացման համար չպետք է սահմանափակվի պետական ֆինանսավորմամբ, որը ներկա պահին լուծում է միայն ընթացիկ, անհրաժեշտ կարիքները՝ աշխատավարձ, կոմունալ ծախսեր և այլն: ՄՈՒՀ-ը կարող է իր ներուժը և համագործակցության փորձը կիրառել գտնելու այլընտրանքային ֆինանսավորման միջոցներ, դոնորներ, որոնց ներդրումների շնորհիվ կկարողանա լուծել առավել կարևոր և արմատական խնդիրներ:

Կառավարման արդյունավետության տեսանկյունից փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև նախնական և միջին մասնագիտական կրթական մակարդակների միջև համագործակցության խորացումը և կրթական ծրագրերի հավասարազոր զարգացումը:

Չնայած նրան, որ ՄՈՒՀ-ը ջանքեր է գործադրում որակի ապահովման համակարգը ներդնելու ուղղությամբ, այնուամենայնիվ որակի մշակույթը քոլեջում դեռ ամբողջությամբ չի տարածվել: Չեն հավաքագրվում այնպիսի տվյալներ, որոնք հիմք կհանդիսանային որոշումների կայացման համար: Օբյեկտիվ տվյալների հավաքագրման գործիքների բազմազանեցման և բարելավման ուղղությամբ քոլեջն անելիքներ ունի:

Ամփոփելով՝ կարող ենք նշել, որ կառավարման գործընթացները դեռևս արդյունքահենք չեն, վերջինս չի իրականացվում արդյունավետության ցուցիչների վրա, առկա չեն տվյալների հավաքագրման կայուն մեխանիզմներ և համակարգեր՝ պլանավորման, ինչպես նաև մշտադիտարկման նպատակով:

Քոլեջն ապահովում է կրթական ծրագրերի ճկունություն, կրթական ծրագրերի արդյունավետ իրականացման համար կարևորում է տարածաշրջանային առանձնահատկությունները: Բոլոր կրթական ծրագրերը կազմված են պետական կրթական չափորոշիչների համաձայն, մոդուլային ծրագրերում առանձնացված են վերջնարդյունքները, որոնց հասնելու համար տրվում են կարողություններ ձևավորող հանձնարարականներ: Մասնագիտական կրթական ծրագրերի հաջողության համար պակաս կարևոր չեն քոլեջի դասախոսների կողմից ընտրված դասավանդման և ուսումնառության մեթոդները, որոնք արդյունքահենք են և ինտերակտիվ, օգնում են սովորողների մոտ ձևավորել ինքնուրույն, հետազոտական, ստեղծագործական մտածողություն: Տրված առաջադրանքները արդիական են, դրանց մեծ մասը շուկայի անմիջական պահանջն է, և դրանով դասախոսները ուսանողներին ծանոթացնում են իրենց մասնագիտության առավելություններին: Դրական է նաև այն հանգամանքը, որ քոլեջը արդյունավետ և ըստ կարիքի է օգտագործում ընտրովի և պահուստային ժամերը՝ դրանք հատկացնելով այն առարկաներին, որոնք ամբողջացնում են մասնագետի զբաղմունքի նկարագրով պահանջվող հմտությունները:

Քոլեջում դասավանդում են համապատասխան որակավորում ունեցող մասնագետներ, վարպետներ, նոր մասնագիտության ներդրման հետ կապված աշխատակազմը համալրվել է երիտասարդ կադրերով, ովքեր նաև պրակտիկ ոլորտի մասնագետներ են և անմիջական կապ են ստեղծում աշխատաշուկայի և քոլեջի կրթական ծրագրերի միջև: Փորձագիտական խումբը նշում

է, որ դիտարկվող մասնագիտությունների գծով ակնառու է դասավանդողների ստեղծագործ մոտեցումը, վերջիններս ինքնակրթվող են, ձգտում են զարգացման, ուսումնասիրում են մասնագիտության ժամանակակից մոտեցումները և իրենց ձեռքբերումները ներդնում են քոլեջում՝ կրթական գործընթացում: Դասախոսները իրենց պրակտիկ աշխատանքային գործունեության փորձառությունը բերում են քոլեջ և դրանով նպաստում կրթական ծրագրերի շուկայամետությանը:

Փորձագիտական դիտարկման արդյունքում պարզ դարձավ, որ քոլեջի երկու մասնաշենքերն ունեն հիմնանորոգման և ռեսուրսային հագեցվածության կարիք: Կրթական ծրագրերի լիարժեք ապահովման համար քոլեջի ներկայիս ապահովվածությունը բավարար չէ, ճիշտ է որոշ դրամաշնորհային ծրագրերի արդյունքում կան նյութատեխնիկական բազայի համալրումներ, այդուհանդերձ քոլեջում իրականացվող կրթական ծրագրերը համապատասխան ռեսուրսային ապահովվածության հրատապ կարիք ունեն: Մասնավորապես աշխատաշուկայում պահանջարկ ունեցող «Խոհարարական գործ» մասնագիտության համար նախատեսված խոհանոցային տարածքը, միջավայրը, սարքավորումները բավարար չեն որակյալ կադրեր պատրաստելու համար: Միննույն ժամանակ անհրաժեշտ է նշել, որ վերջին տարիներին Քոլեջի ծախսերը գերազանցում են ստացված եկամուտները, և ՄՈՒՀ-ը կարողանում է իր խնդիրները հաղթահարել նախորդ տարիների տնտեսումների հաշվին:

Ամփոփելով՝ կարող ենք նշել, որ գործող կրթական ծրագրերը, դասախոսական կազմը հիմնականում պատրաստում են արդի, գործնական հմտություններով օժտված շրջանավարտներ: Այս գործընթացին որոշակի խոչընդոտներ են ստեղծում միայն ոչ բավարար ռեսուրսային համակազմը:

Դիտարկելով հասարակությանը տեղեկատվություն մատուցելու քոլեջի կողմից կիրառվող մեխանիզմները, հանրային պատասխանատվությունը՝ փորձագիտական խումբը կարևորում է սոցիալական հարթակներում քոլեջի ակտիվությունը, ձևավորված ներքին և արտաքին հաշվետվողականության մեխանիզմները, քոլեջի ուսանողների՝ համայնքային մշակութային միջոցառումներին ակտիվ մասնակցությունը: Նման գործուն քայլերի առավել ակտիվությունը քոլեջի հաջողությունները կդարձնի առավել տեսանելի, քոլեջը՝ ներկայանալի:

Փորձագիտական խումբն ընդգծում է քոլեջի գործընկերային ակտիվ հարաբերությունների առկայությունը և կարևորում է սոցիալական գործընկերության դրական ներգործությունը քոլեջի զարգացման վրա: Ունենալով միջազգային համագործակցության փորձառություն և դրա արդյունավետության օրինակ՝ անհրաժեշտ է, որ քոլեջը շարունակի այդ ուղղությամբ նոր գործընկերների ներգրավման աշխատանքները՝ իրականացնելով օժանդակող գործընթացներ: Գործընկերային հարաբերությունների հաստատման տեսանկյունից անհրաժեշտ է հավասար ուշադրություն դարձնել բոլոր ՄԿԾ-ներին, որը կնպաստի վերջիններիս հավասար զարգացմանը:

Հաստատության ուժեղ կողմերն են.

1. Քոլեջի դերակատարությունը Սևան քաղաքում՝ որպես շրջանի համար մասնագետներ պատրաստող միջին մասնագիտական հաստատություն:
2. Աշխատաշուկայում պահանջարկ ունեցող մասնագիտությունների առկայությունը:
3. Գործատուի հետ համատեղ կրթական ծրագրի իրականացնելու փորձառությունը:
4. Ուսանողներին տրվող հետազոտական, նորարարական, վերլուծական կարողություններ ձևավորող առաջադրանքները:
5. Մրցունակ և որակյալ դասախոսական կազմի առկայությունը:
6. Դասավանդման գործընթացում պրակտիկ մասնագետների ներգրավվածությունը:
7. Հետազոտական գործունեությամբ զբաղվող դասախոսների առկայությունը:
8. Միջազգային գործընկերների հետ համագործակցության Քոլեջի ունեցած փորձառությունը:

Հաստատության թույլ կողմերն են.

9. Նախնական և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերի միջև համագործակցության պակասը:
10. Հիմնական մասնաշենքերի անբարեկարգ վիճակը:
11. Դասախոսների մասնագիտական վերապատրաստումների սակավությունը:
12. Որոշումների կայացման հիմքում հավաստի տվյալների բացակայությունը:
13. Ռազմավարական նպատակների կատարողականի գնահատման բացակայությունը:
14. Կառավարման գործընթացներում ներքին և արտաքին շահակիցների ակտիվ ներգրավվածության մեխանիզմների անկատարությունը:
15. Որակի մշակույթի ապահովման համակարգի անկատարությունը:

Հիմնական խորհրդատվություններ.

Առաքելությունը և նպատակները

16. Ներդնել ՌԾ իրականացումը գնահատող մշտադիտարկման մեխանիզմներ՝ գնահատելով ՌԾ-ի իրականացման արդյունավետությունը:
17. Հաջորդ ռազմավարական պլանում առաձևացնել նպատակների և հիմնախնդիրների արդյունավետության գնահատման առանցքային ցուցանիշներ (ԳԱՑ), սահմանել առավել հստակ ժամանակացույց, գնահատել ծրագրի լիարժեք իրականացման համար ֆինանսական անհրաժեշտ ռեսուրսները:

Կառավարումն ու վարչարարությունը

18. Կառավարման գործընթացների արդյունավետության բարձրացման նպատակով դիտարկել ամբիոնների օպտիմալացման հնարավորությունը՝ ներսում ունենալով նաև ՄԿԾ պատասխանատուների ինստիտուտը:
19. Գործարկել այլընտրանքային ֆինանսավորման նոր բանաձևեր՝ մշակելով ներդրողներին գրավելու հստակ մարտավարություն:

20. Կառավարչական որոշումների կայացման հիմքում ունենալ համապարփակ հավաքագրված և վերլուծված տվյալներ՝ նպաստելով նաև ՊԻԳԲ շրջափուլի լիարժեք իրականացմանը:
21. Ապահովել նախնական և միջին մասնագիտական օղակների համագործակցությունը և վերջիններիս տրամադրվող վարչական ծառայությունների համարժեքությունը:

Մասնագիտության կրթական ծրագրերը

22. Գործատուների հետ համատեղ կրթական ծրագիր մշակելու լավ փորձը ինստիտուցիոնալ մակարդակով տարածել մյուս ՄԿԾ-ներում՝ նպաստելով շրջանավարտների աշխատունակության ցուցանիշների բարձրացմանը:
23. Ներդնել և կիրառել ՄԿԾ-ների բենչմարքինգի իրականացման հստակ մեթոդաբանություն և մեխանիզմներ՝ ապահովելով ծրագրերի շարունակական բարելավումը նաև այլ ուսումնական հաստատությունների լավ փորձի վրա:
24. Ներդնել կրթական ծրագրերի մշտադիտարկման հստակ կանոնակարգ և մեխանիզմներ՝ ապահովելով ծրագրերի համակարգված շարունակական բարելավումը:

Ուսանողները

25. Ակտիվացնել նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերի լուսաբանման և տեղեկատվության տարածման աշխատանքները՝ վերջիններս հասարակության շրջանում դարձնելով առավել գրավիչ:
26. Վերախմաստավորել Ուսանողական խորհրդի գործունեությունը՝ շեշտադրելով և կարևորելով ուսանողների ինքնավարությունը և շահերի պաշտպանությունը:

Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմը

27. Պաշտոնի նկարագրերում ներդնել դասախոսի մասնագիտական կարողություններին միտված պահանջներ՝ ըստ կրթական ծրագրերի:
28. Մշակել դասախոսական կազմի խրախուսման մեխանիզմներ՝ հիմքում դնելով դասախոսների համակարգային գնահատումը:
29. Իրականացնել պլանավորված մասնագիտական վերապատրաստումներ՝ անհրաժեշտության դեպքում կիրառելով նաև գործատուների հնարավորությունները:

Հետազոտությունը և զարգացումը

30. Շարունակել կրթական ծրագրերում իրականացնել ուսանողների հետազոտական, վերլուծական կարողությունները ձևավորող առաջադրանքներ՝ անհրաժեշտության դեպքում դրանցում ներգրավելով նաև գործատուների՝ ստանալով վերջիններից հետադարձ կապ աշխատանքների որակական կողմի վերաբերյալ:
31. Մշակել մեխանիզմներ դասախոսական կազմի հետազոտական աշխատանքները խրախուսելու նպատակով՝ խթանելով վերջիններիս լավագույն փորձի տարածմանը:

32. Լիարժեքորեն կիրառել նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերի լաբորատոր բազան հետազոտական աշխատանքներում:

Ենթակառուցվածքը և ռեսուրսները

33. Փնտրել և գտնել այլընտրանքային եկամուտների ներգրավման մեխանիզմներ՝ դիտարկելով նաև միջազգային դրամաշնորհային ծրագրերի իրականացումը:
34. Գնահատել և բարելավել ռեսուրսային բազան՝ առաջնահերթ դիտարկելով կրթական ծրագրերի արդյունավետ իրականացումը, կամ գտնել նոր գործատու գործընկերներ՝ օգտագործելով վերջիններիս աշխատանքային միջավայրը:
35. Դիտարկել կառավարման խորհրդի աջակցությունը Քոլեջի ռեսուրսային բարելավումների ռազմավարության մի մաս:
36. Բարելավել Քոլեջի գրադարանային ֆոնդը ժամանակակից մասնագիտական գրականությամբ՝ դիտարկելով նաև էլեկտրոնային ռեսուրսների ձեռքբերումը:

Հասարակական պատասխանատվությունը

37. Մշակել և ներդնել հաշվետվությունների միասնական ձևաչափ՝ ըստ ՌԾ նպատակների և խնդիրների:
38. Մշակել և ներդնել ՄՈՒՀ-ի պաշտոնական կայքէջը՝ ապահովելով համալրված բաժիններ և համապատասխան բովանդակություն:
39. Բազմազանեցնել հասարակությանը գիտելիքներ և արժեքներ փոխանցող միջոցառումների շրջանակը՝ նպաստելով հասարակության շրջանում քոլեջի վարկանիշի և վստահության բարձրացմանը:

Արտաքին կապերը և միջազգայնացումը

40. Փնտրել և գտնել գործատուներ, որոնց հետ Քոլեջը կկարողանա իրականացնել համատեղ կրթական ծրագրեր՝ ապահովելով կրթություն և աշխատաշուկա կարիքների համադրումը:
41. Քայլեր իրականացնել միջազգային գործընկերներ գտնելու և միջազգային ծրագրերին մասնակցելու ուղղությամբ՝ նպաստելով դասախոսների և ուսանողների կարողությունների զարգացմանը, ռեսուրսային բազայի բարելավմանը:
42. Իրականացնել դասընթացներ դասախոսական, վարչական և ուսանողական համակազմերի անդամներն լեզվի իմացության մակարդակը բարձրացնելու համար:

Որակի ներքին ապահովման համակարգը

43. Վերանայել որակի ապահովման քաղաքականությունը՝ բխեցնելով այն Քոլեջի ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքներից:
44. Վերանայել ՈԱ պատասխանատուի գործառույթները՝ բխեցնելով դրանք որակի ապահովման համակարգի առջև դրված խնդիրներից:

45. ՈԱ գործընթացների պլանավորումը բխեցնել ՈԱ համակարգի առջև դրված խնդիրներից և ՄՈԻՀ-ի առաջնահերթություններից՝ սահմանելով հստակ գործողություններ, ժամկետներ, պատասխանատուներ և ակնկալվող արդյունքներ:
46. Ապահովել ՈԱ պատասխանատուի մասնագիտական կարողությունների շարունակական զարգացումը՝ նպաստելով ՈԱ գործընթացների արդյունավետ իրականացմանը:
47. Բազմազանեցնել և բարելավել տվյալների հավաքագրման մեխանիզմները՝ ապահովելով տեղեկատվության հավաքագրման և վերլուծման հավաստի աղբյուրներ:
48. Որակի ապահովման գործընթացներում ընդգրկել ներքին և արտաքին շահակիցների առավել լայն շրջանակ՝ մեծացնելով վերջիններիս տեղեկացվածությունը համակարգի վերաբերյալ:

Քրիստինե Հակոբյան
Փորձագիտական խմբի ղեկավար
23.02.2024թ.

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅՈՒԹՅԱՆ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿԱԶՄԸ

Սևանի բազմագործառնության ղեկավարական քոլեջի ինստիտուցիոնալ կարողությունների արտաքին գնահատումն իրականացվել է հետևյալ փորձագիտական խմբի կողմից¹.

1. **Քրիստինե Հակոբյան**՝ Կոտայքի տարածաշրջանային ղեկավարական քոլեջի ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալ, փորձագիտական խմբի ղեկավար,
2. **Էլեն Հարությունյան**՝ Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Կիրառական մաթեմատիկայի և ֆիզիկայի ֆակուլտետում դեկանի տեղակալ, փորձագիտական խմբի անդամ,
3. **Օլեգ Գևորգյան**՝ Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի տեղեկատվական և հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ու էլեկտրոնիկայի ինստիտուտի գիտական, գիտատեխնոլոգիական համագործակցության և արտաքին կապերի գծով տնօրենի տեղակալ, փորձագիտական խմբի անդամ:
4. **Ալբերտ Թադևոսյան**՝ Երևանի ղեկավարական տնտեսագիտական համալսարանի Ֆինանսներ բաժնի 2-րդ կուրսի ուսանող, փորձագիտական խմբի ուսանող անդամ:

Փորձագիտական խմբի կազմը համաձայնեցվել է ուսումնական հաստատության հետ:

Փորձագիտական խմբի աշխատանքները համակարգել է ՈԱԱԿ ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի մասնագետ **Անահիտ Տերտերյանը**:

Փորձագիտական խմբի բոլոր անդամները ստորագրել են գաղտնիության և անկախության հայտարարագրեր:

ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ԸՆԹԱՅՔԸ

Դիմում պետական հավատարմագրման համար

Սևանի բազմագործառնության ղեկավարական քոլեջը պետական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու համար 13.01.2023թ. ներկայացրել է սահմանված ձևաչափի դիմում-հայտ՝ լիցենզիայի և հրամանների կրկնօրինակներով: ՈԱԱԿ-ի քարտուղարությունն ուսումնասիրել է դիմում-հայտում ներկայացված տվյալները և կից փաստաթղթերը: Դիմում-հայտի ընդունման մասին որոշման կայացումից հետո (27.01.2023թ.) ՄՈՒՀ-ի և ՈԱԱԿ-ի միջև կնքվել է պայմանագիր: Կազմվել և հաստատվել է հավատարմագրման գործընթացի իրականացման ժամանակացույցը:

Ինքնավերլուծություն

Հաշվի առնելով ուսումնական հաստատության՝ առաջին անգամ ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում անցնելու հանգամանքը և քոլեջներում որակի ապահովման մշակույթի ձևավորման սկզբնական փուլում լինելը՝ ՈԱԱԿ-ը հունվար ամսին 4-օրյա առցանց աշխատաժողովներ է իրականացրել ՄՊԲ-ի հետ: Աշխատաժողովների ընթացքում ներկայացվել

¹ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

են ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման չափանիշների և չափորոշիչների մեկնաբանությունները ՄԿՈԻ հաստատությունների համար, ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման հարցաշարը, ինքնավերլուծության ձևաչափը, SWOT վերլուծության իրականացման սկզբունքները և այլն: Քոլեջն իրականացրել է նաև SWOT վերլուծություն Կրթական ծրագրեր չափանիշի շրջանակներում, որը դիտարկվել է ՈԱԱԿ-ի աշխատակիցների կողմից՝ քոլեջին որոշակի ուղղորդում տրամադրելու նպատակով: Քոլեջին ընթացիկ աջակցություն տրամադրելու և ընթացիկ հարցերին պատասխանելու նպատակով կազմակերպվել է նաև միջանկյալ հանդիպում 1 մարտի 2023թ.:

Ժամանակացույցով նախատեսված ժամկետներում հաստատությունը, ըստ ՈԱԱԿ-ի կողմից սահմանված ձևաչափի, ներկայացրել է ինստիտուցիոնալ կարողությունների ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը: Համակարգողն ուսումնասիրել է զեկույցը՝ տեխնիկական առումով ՈԱԱԿ-ի պահանջներին ստուգելու նպատակով: ՄՈԻՀ-ի ներկայացրած ինքնավերլուծությունը համապատասխանել է սահմանված միասնական ձևաչափին և 20-ը մայիսի 2023թ. ընդունվել է ՈԱԱԿ-ի կողմից:

Ինքնավերլուծությունն իրականացվել է հաստատության 14 անձից բաղկացած աշխատանքային խմբերի կողմից, որոնցում ներգրավված են եղել դասախոսներ, ուսումնասովանողակ և ղեկավար կազմի ներկայացուցիչներ:

Նախապատրաստական փուլ

Ինքնավերլուծությունը և կից բոլոր փաստաթղթերը նախնական գնահատման նպատակով տրամադրվել են փորձագիտական խմբին, որի կազմը նախօրոք համաձայնեցվել էր քոլեջի հետ և հաստատվել ՈԱԱԿ-ի տնօրենի հրամանով: Փորձագիտական խմբին աշխատանքներին նախապատրաստելու և գործընթացների արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով իրականացվել են վերապատրաստումներ հետևյալ թեմաներով՝

1. Փորձագիտական խմբի անդամների հիմնական գործառույթները,
2. Հանդիպումների անցկացման և հարցապնդումների էթիկան և տեխնիկան,
3. ՄԿՈ (Մասնագիտական կրթություն և ուսուցում) ոլորտի առանձնահատկությունների
4. սահմանում և հավատարմագրման չափանիշների մեկնաբանում միջին մասնագիտական ոլորտին համապատասխան,
5. Նախնական գնահատումը որպես փորձագիտական զեկույցի նախապատրաստման փուլ, զեկույցին ներկայացվող հիմնական պահանջները:

Փորձագիտական խումբը, ուսումնասիրելով քոլեջի ինքնավերլուծությունը և ուղեկցող փաստաթղթերի փաթեթը, իրականացրել է նախնական գնահատում ըստ ձևաչափի՝ պատրաստելով լրացուցիչ ուսումնասիրման ենթակա անհրաժեշտ փաստաթղթերի, ինչպես նաև խնդիրների և հարցերի ցանկը՝ նշելով նաև համապատասխան ստորաբաժանումները կամ թիրախային խմբերը: Նախատեսված ժամկետներում փորձագիտական խումբն ամփոփել է

նախնական գնահատման արդյունքները, և համակարգողը կազմել է փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը²:

Առաջնորդվելով ՀՀ Մասնագիտական կրթության փորձաքննության անցկացման ձեռնարկով՝ ժամանակացույցում ներառվել են փորձագետների կողմից նախատեսվող հանդիպումները բոլոր խմբերի հետ, փաստաթղթերի ուսումնասիրություն, մասնագիտական զուգահեռ հանդիպումներ և այլն:

Նախնական այց

11-ը հոկտեմբերի 2023թ. տեղի է ունեցել նախնական հանդիպում Քոլեջի ղեկավար կազմի հետ: Հանդիպմանը ներկա են գտնվել ՈԱԱԿ համակարգողը, Ինստիտուցիոնալ և ծրագրային փորձաքննության բաժնի ղեկավարը և փորձագիտական խմբի ղեկավարը: Հանդիպման ընթացքում քոլեջին են ներկայացվել և նրանց հետ համաձայնեցվել փորձագիտական այցի պլան-ժամանակացույցը, ինչպես նաև քննարկվել և փոխհամաձայնեցված որոշումներ են կայացվել փորձագիտական այցի տեխնիկական, կազմակերպչական, տեղեկատվական հարցերի, հանդիպումների մասնակիցների վարքագծի և էթիկայի նորմերի վերաբերյալ:

Փորձագիտական այց

Փորձագիտական այցը տեղի է ունեցել հոկտեմբերի 16-19-ն ընկած ժամանակահատվածում: Փորձագիտական այցը սկսվել և ավարտվել է քոլեջի տնօրենի հետ հանդիպումներով: Հարցերի պարզաբանման նպատակով կազմակերպված ֆոկուս խմբային հանդիպումների (դասախոսական կազմ, ուսանողներ, շրջանավարտներ և այլն) մասնակիցներն ընտրվել են նախօրոք տրամադրված ցանկից՝ ներկայացուցչականության սկզբունքով: Իրականացվել են ըստ ժամանակացույցի նախատեսված բոլոր հանդիպումները: Այցի ընթացքում փորձագիտական խումբն իրականացրել է փաստաթղթերի ուսումնասիրություն³, ռեսուրսների դիտարկում⁴ և ֆոկուս խմբային հանդիպումներ: Փորձագիտական այցի յուրաքանչյուր աշխատանքային օրվա վերջում տեղի ունեցած փորձագիտական խմբի փակ հանդիպման ժամանակ դուրս են բերվել փորձագիտական գնահատման միջանկյալ արդյունքները, իսկ այցի ավարտին փակ քննարկմամբ ամփոփվել են այցի հիմնական արդյունքները: Չափանիշների վերաբերյալ վերջնական եզրակացության փորձագիտական խումբը հանգել է բոլոր անդամների քննարկումների և վերլուծությունների արդյունքում՝ մշտապես կիրառելով կոնսենսուսի սկզբունքը:

² ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԱՑՈՒՄ

³ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

⁴ ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԿՈՂՄԻՑ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ

Փորձագիտական զեկույց

Փորձագիտական խմբի անդամները և ՈԱԱԿ համակարգողը պատրաստել են փորձագիտական զեկույցի նախնական տարբերակը, որը համաձայնեցվել է փորձագետների հետ և ներկայացվել է Քոլեջին 26-ը դեկտեմբերի 2023թ.: Ջեկույցի վերաբերյալ իր դիտողությունները և մեկնաբանությունները ՄՈԻՀ-ը ներկայացրել է 2024թ. հունվարի 22-ին.: ՈԱԱԿ-ը կազմակերպել է քոլեջի և փորձագիտական խմբի հանդիպում՝ պարզաբանելու ներկայացված դիտարկումները: Հանդիպումից հետո փորձագիտական խումբը պատրաստել է զեկույցի վերջնական տարբերակը, որը խմբի կողմից հաստատվել է 20 փետրվարի 2024թ.:

Անահիտ Տերտերյան

Փորձագիտական խմբի համակարգող

23.02.2024թ.

ԳՆԱՀԱՏՈՒՄ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՀԱՄԱՌՈՏ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ ՄՈՒՀ-Ի ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Պատմություն. Սևանի բազմագործառնության պետական քուլեջը նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական բազմագործառնության ուսումնական հաստատություն է, որն ունի 57 տարվա պատմություն: Քուլեջը հիմնադրվել է 1966 թվականի հուլիսին և կոչվել է Սևանի ինդուստրիալ-տեխնոլոգիական տեխնիկում: 2002 թվականին տեխնիկումի իրավահաջորդը դարձել է Սևանի պետական քուլեջը:

Սևանի արհեստագործական պետական ուսումնարանը հիմնադրվել է 1968 թվականին և կոչվել է Սևանի թիվ 3 գյուղական պրոֆտեխուսումնարան: 1984 թվականին վերանվանվել է Սևանի թիվ 86 միջնակարգ պրոֆտեխուսումնարան, 1999 թվականին՝ Սևանի թիվ 9 արհեստագործական ավագ դպրոց, 2003 թվականին՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի Սևանի ավագ դպրոց (արհեստագործական հոսքով), 2004 թվականին՝ ՀՀ Գեղարքունիքի մարզի արհեստագործական ուսումնարան: 2012 թվականին վերաձևակերպվել է որպես ՀՀԿԳՆ «Սևանի արհեստագործական պետական ուսումնարան» ՊՈԱԿ: 2018 թվականի ապրիլի 12-ի թիվ 446-Ա հրամանի համաձայն՝ «ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության «Սևանի պետական քուլեջ» և «ՀՀ կրթության և գիտության նախարարության «Սևանի արհեստագործական ուսումնարան» պետական ոչ առևտրային կազմակերպությունները միաձուլման ձևով վերամիավորվել են որպես Սևանի բազմագործառնության պետական քուլեջ:

Կրթություն. Քուլեջն իրականացնում է 7 միջին և 3 նախնական արհեստագործական մասնագիտական կրթական ծրագրեր: Վերջիններս իրականացվում են 3 մասնաշենքերում: ՄՈՒՀ-ում աշխատում է 66 դասախոս, որոնցից 9-ը համատեղությամբ, վերջիններս պրակտիկ մասնագետներ են:

Հետազոտություն. Հետազոտության իրականացումը քուլեջի համար ռազմավարական առաջնահերթություն չի դիտարկվում: Հետազոտական աշխատանքները քուլեջում արտահայտվում են կրթական ծրագրերի շրջանակներում: Դրանք ուսանողներին տրամադրվող առաջադրանքներն են, կուրսային և անհատական աշխատանքները:

Արտաքին կապեր. Արտաքին կապերի և միջազգայնացման գործընթացները ՄՊԲԲ-ի 2019-2024 թթ. ՌԾ առաջնահերթություններից չեն: Քուլեջի արտաքին կապերի ձևավորման և զարգացման համար պատասխանատու է տնօրենը, պրակտիկայի վարիչը, կարիերայի պատասխանատուն, ինչպես նաև որոշակիորեն ամբիոնների վարիչները և ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալը: Քուլեջը տարբեր կրթական ծրագրերի շրջանակներում համագործակցում է շուրջ 40 տեղի գործատու-գործընկերների հետ: Արտաքին կապերը նպաստում են կրթական ծրագրերի արդյունավետ իրականացմանը:

Որակի ապահովում. Որակի ապահովման կենտրոնի հիմնական հավակնություններն են կատարելագործել և հզորացնել ՄԲՊԲ-ի որակի ապահովման համակարգը: Գործընթացներն

իրականացնելու նպատակով ներդրվել է ՈԱ պատասխանատուի հաստիքսը և մշակվել են որոշ փաստաթղթեր: ՈԱ գործընթացները դեռևս սաղմնային փուլում են:

***Աղբյուր.** վերոնշյալ տիրույթներում փաստերի դուրս բերման աղբյուր են հանդիսանում ՄՈւՀ-ի կողմից տրամադրված փաստաթղթերը (օր`ինքնավերլուծություն, ռազմավարական ծրագիր, ժամանակացույց, ստորաբաժանումների պլաններ, հայեցակարգեր և այլն):*

I. ԱՌԱՔԵԼՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ՆՊԱՏԱԿՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Մասնագիտական ուսումնական հաստատության (այսուհետ՝ ՄՈՒՀ) վարած քաղաքականությունն ու ծավալած գործունեությունը համապատասխանում են հաստատության որդեգրած առաքելությանը, որը համահունչ է ՀՀ կրթության որակավորումների ազգային շրջանակին:

Փաստեր: Սևանի բազմագործառությային պետական քոլեջը միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություն է, որը ստեղծվել է 2018 թ. ՀՀ ԿԳՆ ապրիլի 12-ի թիվ 446-Ա հրամանի համաձայն՝ «Սևանի պետական քոլեջ» և «Սևանի արհեստագործական պետական ուսումնարան» ՊՈԱԿ-ների միաձուլման արդյունքում:

ՄԲՊԶ-ն իր գործունեությունն իրականացնելիս առաջնորդվում է կանոնադրությամբ և հնգամյա զարգացման ռազմավարական ծրագրով: Քոլեջի առաքելությունը սահմանված է 2019-2024թթ. ռազմավարական ծրագրում, այն է՝ նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթությամբ որակյալ մասնագետների պատրաստումը և աշխատաշուկայում նրանց մրցունակության բարձրացումը, կրթական ծրագրերի համապատասխանեցումը երկրի՝ մասնավորապես տարածաշրջանի սոցիալ տնտեսական զարգացման պահանջներին, կրթության բովանդակության միջազգային չափանիշներին համադրելիությունը և ուսումնական գործընթացի թափանցիկության, ինչպես նաև մատչելիության և հավասարության ապահովումը: ՄԲՊԶ-ն իրականացնում է 10 կրթական ծրագրեր, որոնցից 3-ը նախնական մասնագիտական են, իսկ 7-ը՝ միջին մասնագիտական: Քոլեջում իրականացվող բոլոր ՄԿԾ-ները բխում են տարածաշրջանի կարիքներից: Վերջիններս իրականացվում են ՈԱՇ-ի 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ մակարդակներին համապատասխան:

Քոլեջի երկարաժամկետ պլանավորումը 2019-2024 թթ. ռազմավարական ծրագիրն է, որտեղ առանձնացված են թվով հինգ հիմնարար արժեքներ՝ մատչելիություն, ուսանողի համակողմանի զարգացում, մանկավարժադասախոսական որակյալ կազմ, ուսանողի մասնակցություն, միջանձնային հարաբերություններ: Ներակայացված են նաև ութ ռազմավարական հիմնախնդիրներ, որոնք վերաբերում են կրթական ծրագրերի բովանդակային և կառուցվածքային վերափոխմանը, ներքին որակի ապահովման կատարելագործմանը, դասախոսական կազմի համալրմանը, տեխնոլոգիապես հագեցած ժամանակակից ուսումնական միջավայրի ստեղծմանը, ուսանողներին տրամադրվող բարձրորակ ծառայությունների տրամադրմանը, քոլեջի տեղեկատվական բազայի զարգացմանը, ֆինանսավորման այլընտրանքային աղբյուրների որոնմանը և դրանց բազմազանեցմանը, կառավարման գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը: Մահմանված հիմնախնդիրների լուծման համար մշակվել է պլան-ժամանակացույց, որտեղ առանձնացված են խնդիրների լուծմանն ուղղված քայլեր, ժամկետներ, պատասխանատու ստորաբաժանումներ: Անհրաժեշտ է նշել, որ ժամկետներ բաժնում հիմնականում նշված է ռազմավարական ծրագրի ժամկետը՝ 2019-2024թթ., և շարունակական: Հստակ ժամանակային, միջնաժամկետ կամ կարճաժամկետ պլանավորում առկա չէ: Ինչպես ռազմավարական ծրագրում, այնպես էլ պլան-ժամանակացույցում առանձնացված չեն իրականացվող աշխատանքների արդյունավետության գնահատման ցուցանիշներ, օրինակ՝

Ֆինանսավորման այլընտրանքային աղբյուրների որոնում հիմնախնդրի համար նշվում է կարճաժամկետ կրթական ծրագրերի իրականացումը, սակայն պարզ չէ, թե ծրագրերը քանիսն են լինելու և որ ժամանակահատվածի համար են պլանավորվում: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կարճաժամկետ ծրագրերի իրականացման ուղղությամբ քոլեջը դեռևս հստակ պատկերացումներ և պլանավորումներ չունի և ակտիվ քայլեր չի ձեռնարկում: Մինևույն ժամանակ անհրաժեշտ է փաստել, որ ռազմավարական ծրագիրն իր ավարտին է մոտենում, և կան խոշոր ու քոլեջի համար առանցքային նպատակադրումներ, որոնք դեռևս չեն իրականացվել կամ իրականացվել են մասամբ, օրինակ՝ ժամանակակից ուսումնական և աշխատանքային միջավայրի ստեղծումը, ֆինանսական այլընտրանքային աղբյուրների որոնումը և այլն: Քոլեջի ղեկավար կազմը ռազմավարական նպատակների թերի կատարման կամ չկատարման մեջ մատնանշում է ֆինանսական ոչ բավարար միջոցները: Երկարաժամկետ պլանավորում իրականացնելիս ֆինանսական պլանավորում չի իրականացվել:

ՄՈՒՀ-ը որևէ փաստաթղթում չի սահմանել, թե ովքեր են իր ներքին և արտաքին շահակիցները, միայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ Քոլեջը ներքին շահակից է համարում ուսանողներին, դասախոսներին, վարչական և ուսումնաօժանդակ կազմին, իսկ արտաքին՝ շրջանավարտներին, գործատուներին, դիմորդներին և լիազոր մարմնին: Ռազմավարական առաջնահերթությունները սահմանելիս արտաքին շահակիցների կարիքները դուրս են բերվել անձնային հաղորդակցության արդյունքում: Ինչ վերաբերում է ներքին շահակիցներին, ապա Քոլեջի գործընթացների բարելավման ուղղությամբ իրականացվել են հարցումներ, հարցումների վերլուծությունների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանք հիմնականում ընդհանրական են և վերաբերում են այն խնդիրներին, որոնք քոլեջի ղեկավարության համար տեսանելի են և թիվ մեկ ռազմավարական նպատակ են՝ կրթական միջավայրի և նյութատեխնիկական բազայի բարելավում: Կարիքների վերհանման մեխանիզմներից են նաև առանձին ստորաբաժանումների միջև իրականացվող քննարկումները:

ՄՈՒՀ-ում ՌԾ-ի մշտադիտարկման միակ մեխանիզմը տնօրենի, ինչպես նաև տարբեր ստորաբաժանումների հաշվետվություններն են: Հաշվետվությունները կազմված չեն ՌԾ նպատակներին և հիմնախնդիրներին համապատասխան, սակայն հաշվետվությունների ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ դրանցում որոշակիորեն տեսանելի են ՌԾ որոշ նպատակների իրականացումը՝ կապված կրթական ծրագրերում կատարված բարեփոխումների, դասախոսական կազմի համալրումը համատեղող գործատու մասնագետներով և երիտասարդ, նոր տեխնոլոգիաներին տիրապետող դասախոսներով, շարունակական համագործակցությունը Ֆրանսիայի Ռոն-Ալպեր ռեգիոնի հետ և այլն: ՄՈՒՀ-ի կողմից ՌԾ-ի իրականացումը գնահատող համակարգային մշտադիտարկում տեղի չի ունեցել:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջն իր առաքելությանը համապատասխան իրականացնում է բազմագործառնության կրթական ֆունկցիա՝ տարածաշրջանի, մասնավորապես Սևան քաղաքի աշխատաշուկայի համար պատրաստելով 10 տարբեր որակավորումներ ունեցող մասնագետներ: Դրական է, որ Քոլեջի կողմից սահմանված հիմնարար արժեքները համահունչ են նրա առաքելությանը, իսկ

ռազմավարական նպատակներն իրագործելիության տեսանկյունից իրատեսական են: Չնայած նրան, որ ՄԲՊԲ-ն իր 2019-2024թթ. ՌԾ-ի իրականացման համար մշակել է պլան-ժամանակացույց՝ իր գործողություններով, պատասխանատուներով և այլն, այնուամենայնիվ ոչ ճիշտ պլանավորումը (ժամկետների անհստակություն, ֆինանսական պլանավորման բացակայություն) հանգեցրել են նրան, որ ՌԾ-ն մոտենում է իր ավարտին, սակայն ռազմավարական կարևորագույն հիմնախնդիրներ դեռևս մնացել են չլուծված:

Հաջորդ ռազմավարական պլանավորումն առավել արդյունավետ իրականացնելու համար ՄՈՒՀ-ն անհրաժեշտություն կունենա գնահատելու ներկայիս ՌԾ-ի իրականացումը, արձանագրելու ձեռքբերումները և բացթողումները, վերլուծելու վերջիններիս պատճառները: Բացի այդ, խնդիրների իրականացումը գնահատող արդյունավետության ցուցանիշների (ԳԱՑ-եր) ներդրումը, գործընթացների իրականացման հստակ ժամանակային բաշխումը, ինչպես նաև նախապես հաշվարկված անհրաժեշտ ֆինանսական ռեսուրսների սահմանումը կնպաստեն առավել արդյունավետ ռազմավարական պլանավորման իրականացմանը: Մինևույն ժամանակ ակնհայտ է, որ միայն պետական ֆինանսավորմամբ Քոլեջը մեծ առաջընթաց ապահովել չի կարողանա, կարևոր է կենտրոնանալ արտաբյուջեի ձևավորման և այլընտրանքային ֆինանսական միջոցների հայթայթման ուղղությամբ:

Դրական է, որ ՄՈՒՀ-ը հստակորեն տարանջատում է իր շահակիցներին, այնուամենայնիվ վերջիններիս ամրագրումը որևէ փաստաթղթում կնպաստի թափանցիկության և հաշվետվողականության մեծացմանը: Ողջունելի է, որ ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքների վերհանման համար Քոլեջում կիրառվում են տարբեր մեխանիզմներ՝ պարբերաբար իրականացվող հարցումներ, քննարկումներ: Միայն անհրաժեշտ է նշել, որ արտաքին շահակիցների հետ հաղորդակցումը ՄՈՒՀ-ը կարող է բերել առավել գործնական դաշտ, որտեղ հստակ կարձանագրվեն և կվերլուծվեն նրանց առաջարկները և կարիքները, այս ձևաչափը կնպաստի համակարգային տվյալների հավաքագրմանը, վերլուծմանը և դրանց ներառմանը հաջորդ ՌԾ-ում:

Չնայած նրան, որ տնօրենի և ստորաբաժանումների տարեկան հաշվետվությունները որոշակիորեն հնարավորություն ընձեռում են գնահատելու ՌԾ-ի իրականացումը, այնուամենայնիվ առավել թիրախային գնահատում իրականացնելու համար ՄՈՒՀ-ը կարող է հաշվետվությունների ներկայացման ձևաչափը համապատասխանեցնել ՌԾ նպատակներին, որը կարող է նպաստել ՌԾ-ի առավել արդյունավետ գնահատմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Սևանի բազմագործառնության պետական քոլեջն ունի հստակ սահմանված առաքելություն, որը համահունչ է ՀՀ որակավորումների ազգային շրջանակին, առկա է ռազմավարական ծրագիր՝ սահմանված նպատակներով և հիմնախնդիրներով, որոնք հիմնականում բխում են ներքին և արտաքին շահակիցների կարիքներից, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄԲՊԲ-ն բավարարում է չափանիշ 1-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: ՄԲՊԲ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 1-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար**:

II. ԿԱՌԱՎԱՐՈՒՄՆ ՈՒ ՎԱՐՉԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈւՀ-ի կառավարման համակարգը, վարչական կառույցները և դրանց գործառույթն արդյունավետ են և միտված են հաստատության առաքելության ու նպատակների իրականացմանը՝ պահպանելով կառավարման էթիկայի կանոնները:

Փաստեր: ՀՀ ԿԳՄՄՆ Սևանի բազմագործառույթային պետական քոլեջը պետական ոչ առևտրային կազմակերպություն է, որը ղեկավարվում է հիմնադրի որոշումներով, լիազոր մարմնի հրամաններով և իր կանոնադրությամբ: Քոլեջի կառավարման մարմինն է 5 տարի ժամկետով ընտրված կառավարման խորհուրդը, իսկ գործադիրը՝ տնօրենն է:

Կառավարման խորհուրդը ձևավորվել է 2022 թվականի ամռանը, վերջինս բաղկացած է 13 անդամից, խորհրդում ներգրավված են ներքին՝ 3 ուսանող և 2 դասախոս, և արտաքին շահակիցներ՝ գործատուներ, արհմիության ներկայացուցիչ, լիազոր մարմնի, հիմնադրի ներկայացուցիչ, միասնական սոցիալական ծառայության ներկայացուցիչ: Կառավարման խորհուրդն իր աշխատանքներն իրականացնում է նիստերի միջոցով, որոնք տեղի են ունենում 3 ամիսը մեկ անգամ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ խորհրդում ներգրավված գործատուներից երկուսը համագործակցում են նաև ուսումնական գործընթացների՝ պրակտիկայի կազմակերպման շրջանակներում: Անհրաժեշտ է նշել, որ Խորհրդում ներգրավված են նաև անդամներ, որոնք մի քանի շրջափուլ ներգրավված են եղել ԿԻՄ կազմում և քաջատեղյակ են քոլեջի խնդիրներին (շենքային պայմաններ և նյութատեխնիկական բազա), սակայն քոլեջի զարգացման և խնդիրների լուծման ուղղությամբ Խորհրդի կողմից գործուն առաջարկներ կամ քայլեր չեն իրականացվել:

Քոլեջում գործում են նաև Տնօրենական և Ուսումնամեթոդական խորհուրդները: Ուսումնամեթոդական խորհուրդը հիմնականում քննարկում և հաստատում է մոդուլային ծրագրերը, քննարկում է դասախոսների և ամբիոնների առաջարկությունները մոդուլային ծրագրերում կատարվող փոփոխությունների վերաբերյալ:

ՄՊԲԲ-ն չունի մանկավարժական խորհուրդ, մանկավարժական համակազմի վերաբերյալ հարցերը քննարկվում են ընդհանուր մանկավարժական ժողովների ժամանակ⁵, որոնք հրավիրվում են տնօրենության կողմից:

Ուսանողների իրավունքների պաշտպանության համար գործում է Ուսանողական խորհուրդը, վերջինս բարձրացրել է Քոլեջի շենքային պայմանների բարելավման խնդիրը, սակայն

⁵ Նախադասությունը խմբագրվել է ՄՈՒՀ-ի դիտարկումների հիման վրա:

հարցը դեռևս լուծում չի ստանում՝ պայմանավորված Քոլեջի ոչ բավարար ֆինանսական միջոցներով:

Սևանի բազմագործառության պետական քոլեջում 7 միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերը սպասարկում են 8 ամբիոններ: Անհրաժեշտ է նշել, որ առկա ամբիոններից 3-ը թերբեռնված են (ըստ ամբիոնի գործունեության կանոնակարգի՝ ամբիոն կարող է ձևավորվել 5-ից ոչ պակաս դասախոսի առկայության դեպքում), բացի այդ մի շարք ամբիոններ ոլորտային տեսանկյունից գրեթե նույնն են (օրինակ երեք լեզուների՝ հայոց լեզվի, ռուսաց լեզվի և անգլերենի):

Նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերը կառավարվում են 3 մեթոդական հանձնաժողովների կողմից՝ «Հանրակրթական առարկաների», «Տրանսպորտային միջոցների շահագործում և նորոգում մասնագիտության մասնագիտական առարկաների», «Վերականգնվող էներգիայի էներգետիկ կայանների մոնտաժում, նորոգում և սպասարկում և Խոհարարական գործ մասնագիտությունների մասնագիտական առարկաների»: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ամբիոնների միջև առկա է համագործակցություն, իսկ ինչ վերաբերում է ամբիոնների և մեթոդական հանձնաժողովների միջև համագործակցությանը, այն թույլ է արտահայտված (դասավանդման լավագույն փորձերի քննարկումների, փոխադարձ դասալսումների պակաս), վերջինս պայմանավորված է նրանով, որ միջին և նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերն իրականացվում են տարբեր մասնաշենքերում, որոնք իրարից գտնվում են մոտ 1,5 կմ հեռավորության վրա⁶:

Քոլեջի հիմնական մասնաշենքում են իրենց հիմնական գործունեությունը ծավալում տնօրենի տեղակալները, որակի պատասխանատուն, կարիերայի խորհրդատուն, բուժքույրը, կադրերի բաժնի աշխատակիցը, հաշվապահը, տնտեսվարը, իսկ արհեստագործական մասնաշենքում՝ ուսումնական մասի վարիչը, վարպետները, մի քանի տեխնիկական աշխատողներ, գրադարանավարը և գործավարը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ մասնաշենքերի միջև համագործակցությունը երբեմն բացակայում է, օրինակ՝ որակի ապահովման գործընթացներ կամ կարիերայի ուղղորդման աշխատանքներ, զբաղվածության տվյալների հավաքագրում, վերլուծություն, բուժքրոջ ծառայություն արհեստագործական մասնաշենքում չի տրամադրվում: Արհեստագործական երկու մասնաշենքերի վերաբերյալ աշխատակիցների տեղեկացվածությունը ցածր է:

Արհեստագործական կրթական ծրագրերը վերահսկվում են ուսմասվարի կողմից, որը աշխատում է երկրորդ մասնաշենքում: Տնօրենը պարբերաբար այցելում է երկրորդ մասնաշենք, իսկ փոխտնօրենները հիմնականում հարցերը կարգավորում են հեռախոսակապի միջոցով ուսմասվարի անմիջական մասնակցությամբ:

Քոլեջի ռազմավարական առաջնահերթություններից է ֆինանսական այլընտրանքային միջոցների բազմազանեցումը, փորձագիտական այցից և ուսումնասիրված երեք տարվա նախահաշիվներից պարզ դարձավ, որ Քոլեջի հիմնական ֆինանսավորման աղբյուրը պետությունն է, բյուջեի փոքր մաս գոյանում է նաև ուսանողների վարձավճարներից:

⁶ Նախադասությունը խմբագրվել է ՄՈՒՀ-ի հետ հանդիպման արդյունքում:

Ֆինանսական այլընտրանքային եկամուտներ ՄՈՒՀ-ը չունի և դրանց ներգրավման ուղղությամբ հստակ պլանավորումներ և նախաձեռնողականություն նույնպես առկա չեն:

ՄԲՊԲ-ի ծախսերի մեծ մասը բաժին է ընկնում աշխատավարձին՝ 88,28%, 10,09%-ը ուսանողներին տրվող կրթաթոշակին, 3,62%-ը կոմունալ վճարումներին, իսկ 0,28%-ն այլ ծախսերին: 2022-2023 թ. լիազոր մարմնի նախաձեռնությամբ, ՄԱԶԾ Յունիսեֆի ծրագրով ձեռք է բերվել հիմնական միջոց՝ 10 նոր սերնդի համակարգիչ, որոնք դեռ չեն շահագործվում:

Ռազմավարական հիմնախնդիր հանդիսացող մասնագետների վերապատրաստման համար 2021 թվականի նախահաշվում աշխատակազմի մասնագիտական զարգացման ծառայությունների համար նախատեսված է եղել 50 հազար դրամ, վերջինս ծախսվել է երեք աշխատակցի վերապատրաստման համար:

Քուլեջն ունի կառավարման կառուցվածք, որտեղ արտահայտված են կառավարման կառուցվածքային միավորների միջև փոխկապակցվածությունները: Վարչական և ուսումնասովորական անձնակազմի մեծ մասն ունեն պաշտոնի նկարագրեր, որտեղ հստակ արտացոլված են վերջիններիս գործունեությունն ըստ ենթակայությունների, պարտականություններն ու իրավունքները, կրթության նկատմամբ պահանջները:

2018թ. քուլեջի և արհեստագործական ուսումնարանի միավորման արդյունքում տնօրենի որոշմամբ ոչ մի աշխատակից չի ազատվել աշխատանքից, ինչպես լինում է արտադրական ծավալների կրճատման դեպքում, նույն պաշտոնը բաժանվել է երկու աշխատակցի միջև, օրինակ՝ 1 դրույք գործավարի, գրադարանավարի հաստիքները 0,5 դրույքով բաժանվել են երկու աշխատակիցների միջև:

Ներքին շահակիցներից դասախոսները և ուսանողները, ըստ ընթացակարգի, ընդգրկված են Կառավարման խորհրդում⁷: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կառավարման խորհրդում ընդգրկված դասախոսները և ուսանողները հիմնականում պասիվ ներգրավվածություն ունեն:

Սևանի բազմագործառնության պետական քուլեջի երկարաժամկետ պլանավորումը 2019-2024 թթ. ռազմավարական ծրագիրն է, փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ ստորաբաժանումների կարճաժամկետ պլանավորումները ընթացիկ աշխատանքային գործընթացներն են և նրանցում առկա են երկարաժամկետ պլանավորմանը վերաբերող որոշակի կարճաժամկետ քայլեր: Ռազմավարական ծրագիրը ավարտման փուլում է և կան խոշոր ու քուլեջի համար առանցքային նպատակադրումներ, որոնք դեռևս չեն իրականացվել: Անհրաժեշտ է նշել, որ երկարաժամկետ պլանավորում իրականացնելիս ՄՈՒՀ-ը անհրաժեշտ ֆինանսական միջոցների պլանավորում չի իրականացրել: Ներդրված չեն նաև տարեկան աշխատանքային պլանների մշտադիտարկման մեխանիզմներ, որոնք հնարավորություն կտային գնահատելու յուրաքանչյուր տարվա իրականացված աշխատանքների կատարողականը՝ ՌԾ պլանավորման:

Իսկ ինչ վերաբերում է ՄՈՒՀ-ի գործունեության վրա ազդող արտաքին գործոնների ուսումնասիրությանը, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ բանավոր մակարդակում քուլեջն ուսումնասիրում է արտաքին ազդակներից եկող արձագանքները, օրինակ՝ տարածաշրջանում

⁷ Նախադասությունը խմբագրվել է ՄՈՒՀ-ի դիտարկումների հիման վրա:

անհրաժեշտ մասնագիտությունները: Այդ ազդակներից էլնելով ՄՈՒՀ-ը ներդրել է երկու նոր մասնագիտություն՝ «Խոհարարական գործ» (2018թ.) և «Համակարգչային գեղարվեստական նախագծում» (2023թ.): Միննույն ժամանակ անհրաժեշտ է նշել, որ կրթական ծրագրերի ներդրման հիմքում հաշվի չեն առնվել ներքին գործոնները՝ ռեսուրսային բազան (խոսքը վերաբերում է «Խոհարարական գործ» ՄԿԾ-ին):

ՄԳԲ-ում կրթական գործընթացների մեծ մասն անցնում է ՊԻԳԲ շրջափուլով, օրինակ՝ «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության ՄԿԾ-ն ներդրվել է տարածաշրջանային պահանջի հիմքով, իրականացման արդյունքում կրթական ծրագիրը գնահատվել է, այնուհետև վերանայվել, իսկ ինչ վերաբերում է կառավարման գործընթացներին, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ դրանց մեծ մասը շրջափուլի պլանավորման փուլում են, որոշները՝ իրականացման, գնահատման մեխանիզմները հիմնականում բացակայում են:

Քոլեջում մասնագիտական կրթական ծրագրերի արդյունավետությունը գնահատվում է շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ տվյալների, գործատուների, պրակտիկ ոլորտի դասախոսների հետ քննարկումների, ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովի հաշվետվությունների, ինչպես նաև ուսանողների շրջանում իրականացվող հարցումների արդյունքների հիման վրա: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ գործատուները հիմնականում գոհ են քոլեջի ուսանողներից, նշելով, որ վերջիններս պրակտիկաների ընթացքում և աշխատանքում ցուցաբերում են աշխատասիրություն, պարտաճանաչություն, թիմում աշխատելու կարողություն:

ՄԳԲ-ն չունի պաշտոնական կայքէջ, ֆեյսբուքյան էջը բավականաչափ ակտիվ չէ, ուստի շնորհիվ որակավորումների որակի մասին տեղեկատվություն չի հրապարակվում: Առկա չէ հրապարակված տեղեկատվություն Քոլեջի շրջանավարտների հաջողությունների և նրանց հետագծի վերաբերյալ:

Դատողություններ: Դրական է, որ քոլեջի կառավարման գործընթացներն իրականացվում են միանման և կոլեգիալության սկզբունքի պահպանմամբ, այնուամենայնիվ անհրաժեշտ է նշել, որ Կառավարման խորհուրդի ներուժի լիարժեք օգտագործումը կնպաստի ՄՈՒՀ-ի հիմնախնդիրներին առավել արագ լուծումներ գտնելուն: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄՈՒՀ-ի ղեկավար կազմը պետք է առավել մեծ ակտիվություն դրսևորի հավելյալ ռեսուրսների ձեռքբերման, տարբեր ծրագրերի հայթայթման և մասնակցության ուղղությամբ, վերջինս կնպաստի ուսումնական միջավայրի և կրթական ծրագրերի ռեսուրսային ապահովվածության բարելավմանը: Այս ուղղությամբ հաջողություններ գրանցելու համար ՄԳԲ-ն նաև կարիք կունենա զարգացնելու մարդկային ռեսուրսի կարողությունները գործընկերներ գտնելու, նրանց հետ հաղորդակցվելու, դրամաշնորհային ծրագրեր մշակելու ուղղությամբ:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջում կան ներքին կառավարման օղակներ՝ ամբիոններ և մեթոդական հանձնաժողովներ, որոնք իրականացնում են կրթական ծրագրերի կառավարումը, այնուամենայնիվ նույն ոլորտին պատկանող ամբիոնների մեծաքանակությունը կարող է հանգեցնել կառավարման գործընթացների

անարդյունավետության: Մինևույն ժամանակ այս մոդելը ֆինանսական տեսանկյունից այդքան էլ ծախսարդյունավետ չէ՝ հաշվի առնելով նաև որոշ ամբիոնների թերբեռնվածությունը: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄՈՒՀ-ը կարող է գնալ ամբիոնների օպտիմալացման և խոշորացման, մինևույն ժամանակ ամբիոններում ունենալով կրթական ծրագրերի պատասխանատուներ, որոնք կհետևեն և պատասխանատվություն կկրեն ՄԿԾ-ների արդյունավետ իրականացման և շարունակական բարելավման համար: Այս մոդելը ՄՈՒՀ-ին հնարավորություն կընձեռի ունենալու կրթական գործընթացների առավել թիրախային կառավարում:

Բացասական է դիտարկում, որ միջին մասնագիտական և նախնական մասնագիտական կրթական ոլորտներն իրարից տարանջատված են և նրանց միջև համագործակցության շրջանակը թույլ է: Մտահոգիչ է, որ հիմնական վարչական և ուսումնասովորական օղակները կենտրոնացված են միայն հիմնական մասնաշենքում, նման դիրքավորումը հանգեցրել է նրան, որ նախնական մասնագիտական ծրագրերը որոշակիորեն մղվել են երկրորդ պլան: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ երկու կրթական ծրագրերի միջև համագործակցություն ձևավորելու նպատակով ՄՈՒՀ-ի ղեկավար կազմը կարող է որոշում կայացնել սպասարկող ստորաբաժանումների աշխատակիցների պարտադիր ներկայության ապահովում նաև մյուս մասնաշենքում, նման մոտեցումը կամրապնդի աշխատակիցների համագործակցության շրջանակը:

Ռազմավարական նպատակներն ամբողջությամբ տեղայնացված չեն ստորաբաժանումների կողմից իրականացվող գործընթացներում: Այս հանգամանքը խոչընդոտում է, որպեսզի ամբիոնների, վարչական ստորաբաժանումների գործունեությունն իրականացվի ռազմավարական առաջնահերթություններին համապատասխան, որը վերից վար կառավարման գործընթացը դարձնում է առավելապես իրավիճակային, ինչն էլ հանգեցնում է ՌԾ-ի և ՊԻԳԲ շրջափուլի ոչ ամբողջական իրականացմանը:

Դրական է, որ հաստիքային աշխատողներն ունեն պաշտոնի նկարագրեր, որոնք հնարավորություն են տալիս հստակեցնել պատասխանատվության և իրավունքների շրջանակը:

Գնահատելի է, որ ՄՈՒՀ-ում իրականացվող գործընթացների հիմքում հաշվի են առնվում արտաքին ազդակները և գործոնները, այնուամենայնիվ փորձագիտական խումբը նշում է, որ կարևոր են նաև վերջիններիս համադրումը ներքին գործոններին, որը կապահովի ՄՈՒՀ-ում առկա ՄԿԾ-ների և կառավարման մյուս գործընթացների առավել արդյունավետ և թիրախային իրականացում: Բացի այդ թե՛ ներքին, թե՛ արտաքին տվյալների առավել համակարգային հավաքագրումը և վերլուծումը կնպաստի որոշումների կայացման հիմնավորվածության ապահովմանը:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ գործող մասնագիտությունների և շնորհվող որակավորումների մասին տեղեկատվությունը հասանելի դարձնելը, շրջանավարտների հաջողությունների վերաբերյալ տեղեկատվության տարածումը կնպաստի քուլեջի մասին իրազեկվածության և վստահելիության բարձրացմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Սևանի բազմագործառույթային պետական քոլեջում իրականացվող կառավարման գործընթացներն առավելապես իրավիճակային են, երկարաժամկետ և կարճաժամկետ պլանավորումները ամբողջությամբ համադրելի չեն, երկու կրթական գործընթացների (միջին մասնագիտական և արհեստագործական) միջև համագործակցությունը պասիվ է, առկա չէ կառավարման արդյունավետ կառուցվածք և եկամուտների ավելացման այլընտրանքային միջոցներ, որոնք ուղղված կլինեին ռազմավարական առաջնահերթությունների իրականացմանը, կառավարման մակարդակում ՊԻԳԲ շրջափուլը լիարժեքորեն չի գործարկվում, բարելավումների հիմքում դրված չեն վերլուծված հավաստի տվյալներ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄԲՊԲ-ը չի բավարարում է չափանիշ 2-ի պահանջներին:

Եզրակացություն : ՄԲՊԲ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 2-ի պահանջներին գնահատում է **անբավարար:**

III. ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄԿԾ-ները համապատասխանում են հաստատության առաքելությանը, կազմում են հաստատության պլանավորման բաղկացուցիչ մաս և նպաստում են շարժունությանը և միջազգայնացմանը:

Փաստեր: ՀՀ ԿԳՄՍՆ Սևանի բազմագործառույթային պետական քոլեջը միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատություն է, որն առաջնորդվում է իր կանոնադրությամբ՝ տրամադրելով նախնական և միջին մասնագիտական կրթություն, աշխատաշուկայի համար պատրաստելով մասնագետներ և արհեստավորներ: Քոլեջում իրականացվում է նախնական մասնագիտական 3՝ «Խոհարարական գործ», «Տրանսպորտային միջոցների շահագործում և նորոգում» և «Վերականգնվող էներգիայի, էներգետիկ կայանների մոնտաժում, նորոգում և սպասարկում /փորձարարական/» և միջին մասնագիտական 7՝ «Նախադպրոցական կրթություն», «Հաշվապահական հաշվառում», «Բանկային գործ», «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում», «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում», «Համակարգչային գեղարվեստական նախագծում», «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում (ըստ տրանսպորտի տեսակների)» կրթական ծրագրեր: Կրթության իրականացման թույլտվություն ՄԲՊԲ-ն ունի ևս 5 նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերի գծով՝ «Էլեկտրասարքավորումների տեխնիկական շահագործում», «Ջերմամեներգետիկ սարքավորումների և ջերմային ցանցերի տեխնիկական շահագործում», «Մեքենաների և մեխանիզմների էլեկտրասարքավորումների տեխնիկական շահագործում» «Սարքավորումների տեխնիկական շահագործում», «Գյուղատնտեսական աշխատանքների տեխնիկական

ապահովում», որոնցով վերջին տարիներին ընդունելություն չի իրականացվում: Կրթական ծրագրերը համապատասխանում են ՈԱՇ-ի 3-րդ, 4-րդ և 5-րդ մակարդակներին:

2023 թվականի հոկտեմբերի 16-ի դրությամբ քոլեջում ուսումնառում է 527 ուսանող, որից միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերով՝ 439 ուսանող, իսկ նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերով՝ 88:

Կրթական ծրագրերը մշակվում են պետական կրթական չափորոշիչների հիման վրա: Փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ բոլոր կրթական ծրագրերում առկա են ուսումնական պլաններ, մոդուլային և առարկայական ծրագրեր, որոնք ըստ կարգի մշակված են և վավերացված:

«Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության ուսպլաններում բացի առարկաներից, հատուկ և ընդհանուր մասնագիտական մոդուլներից առանձնացված է «Մերվիսի աշխարհագրություն» ընտրովի առարկան: «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» մասագիտությունում ավելացրել են «Միկրոհսկիչների ծրագրավորում», «SEO ստանդարտացում վեբի համար» ընտրովի առարկաները, իսկ պահուստային ժամերի հաշվին՝ «Ծրագրավորման հիմունքներ», «Գրաֆիկական ինտերֆեյսի ծրագրավորում», «Համակարգչային ցանցեր, սարքավորումներ, ինֆորմացիայի պաշտպանությունը և հասցեավորման համակարգերը ցանցերում» և «Թեստավորում» առարկաները: Անհրաժեշտ է նշել, որ վերջիններս ավելացել են համագործակցող գործատուների առաջարկությամբ:

«Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» մասնագիտության ընտրովի առարկանների ցանկում ավելացրել են «Պատահարների փորձագիտություն», «Տրանսպորտի տեսակների համագործակցություն», իսկ պահուստային ժամերը տրամադրվել են «Նյութագիտության հիմունքներ» և «Միջպետական փոխադրումներ» առարկաներին: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» մասնագիտության ՊԿԶ-ի վերանայման արդյունքում «Նյութագիտության հիմունքներ» և «Միջպետական փոխադրումներ» մոդուլները դուրս են մնացել առարկայացանկից, մասնագիտական ամբիոնի քննարկման արդյունքում Քոլեջը կարևորել է վերջիններիս առկայությունը մասնագետի կայացման գործում և որոշել է ներառել կրթական ծրագրում:

Ուսպլաններում առկա են պրակտիկայի երեք տեսակ՝ ուսումնական, արտադրական և նախաավարտական: Արտադրական և նախաավարտական պրակտիկաները հիմնականում անցկացվում են ոլորտի գործատուների մոտ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կախված որոշ գործատուների աշխատանքի սեզոնայնությունից և տեսական գիտելիքները անմիջապես գործնական հմտությունների վերածելու մոտեցումից՝ ուսումնական պլաններում կատարել են պրակտիկաների տեղաշարժ: Օրինակ՝ «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության արտադրական պրակտիկան տեղափոխել են առաջին կիսամյակ: Նմանատիպ մոտեցում է տարածված նաև «Նախադպրոցական կրթություն»

մասնագիտության համար: Մանկավարժական պրակտիկան տեղափոխվել է սեպտեմբեր ամիս, տևում է 5 շաբաթ⁸:

Դասավանդման և ուսումնասիրության մեթոդների ընտրության միասնական և ամրագրված քաղաքականությունն քուլեջում առկա չէ, սակայն փորձագիտական այցից և դասալսումներից պարզ դարձավ, որ դասախոսական կազմը հակված է դասապրոցեսի ընթացքում կիրառել ինտերակտիվ մեթոդներ, որոնք օգնում են ուսանողներին ավելի հեշտ ընկալել նոր նյութը, բացի այդ ժամանակակից մեթոդներով նյութի յուրացումը կամ առաջադրանքի կատարումը առավել ընդունված է ուսանողների կողմից: Օրինակ՝ «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության «Միջոցառումների (MICE) կազմակերպում և սպասարկում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մոդուլի գործնական պարապմունքի ժամանակ դասախոսը հանձնարարում է ուսանողներին ներկայացնել այնպիսի միջոցառումների նախագծեր, որոնք Սևան քաղաքը առավել ճանաչելի կդարձնեն միջազգային հանրությանը: Ուսանողները առաջադրանքը կատարում են խմբերի բաժանվելով և հստակ ժամանակահատվածում: «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» մասնագիտության «Էլեկտրոնային աղյուսակներ» մոդուլի շրջանակում դասախոսը տալիս է առանձին առաջադրանքներ՝ excel ծրագրավորման միջավայրում ուսանողները ստեղծում են աղյուսակներ: Առաջադրանքների կատարման համար խումբը բաժանվում է երկու մասի, որպեսզի յուրաքանչյուր համակարգչի առջև մեկ ուսանող կարողանա աշխատել: «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրասպորտում» մասնագիտության «Բեռնատար ավտոմոբիլային փոխադրումներ» մոդուլի շրջանակներում ուսանողները լուծում են խնդիրներ փոխադրումների վերաբերյալ՝ հաշվելով փոխադրման շահավետությունը կոնկրետ բեռի տեղափոխման օրինակի վրա:

Ուսանողներին ընթացիկ առաջադրվում են մասնագիտական, հետազոտական և վերլուծական առաջադրանքներ՝ «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության ուսանողները պատրաստում են մրցակցային թերթիկներ, տուրիստական փաթեթներ, իրականացնում են մասնագիտական դեպքերի վերլուծություններ, որոնք վերաբերում են հյուրանոցային ծառայություններին: Հետազոտական աշխատանքներ են իրականացնում նաև պրակտիկայի վայրերում՝ ուսումնասիրելով հյուրանոցների աշխատակիցների ընթացիկ սխալները և լավ փորձը: «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» մասնագիտության ուսանողները «ԷՀՄ ճարտարապետություն» մոդուլի շրջանակներում MultiMedia-Logic ծրագրով ստեղծում են չիրկիզվող պահարանների ութանիշ էլեկտրոնային փական, օնլայն հարթակում իրականացնում են ծրագրերի սիմուլացիաներ: «Թեստավորում» մոդուլի շրջանակներում ուսանողները որոնում և գտնում են վեբ-ծրագրավորման տարբեր սխալները, թերությունները: Ծրագրերն առաջադրվում են պրակտիկ դասախոսների կողմից, որոնք իրենց անհատական աշխատանքներն են կամ վերցված են այնպիսի վեբ-կայքեր, որտեղ կան սխալներ: Առաջադրանքն իրականացնելու համար ուսանողները պլանավորում և կանխատեսում են, թե

⁸ Նախադասությունը խմբագրվել է ՄՈՒՀ-ի դիտարկումների հիման վրա

որտեղ կարող են լինել հավանական սխալները: Անհրաժեշտ է նշել, որ դասախոսները միմյանց հետ քննարկում են ուսանողներին տրամադրվող առաջադրանքները և ուսումնառության նյութերը, առաջադրանքները կազմվում են այնպես, որ ստեղծվեն միջմոդուլային կապեր, օրինակ՝ «Մտատիկ վեբ-կայքերի նախագծում» մոդուլի շրջանակներում ուսումնասիրում են HTML, որի հիման վրա հետագայում «Օբյեկտների կողմնորոշված ծրագրավորման ներածություն» մոդուլում ուսանողը կարողանում է իրականացնել տվյալների բազայի դեկավարում crude միջավայրում:

Ուսումնասիրած երեք կրթական ծրագրերում ըստ ուսումնական պլանի ներդրված են կուրսային աշխատանքներ, որոնց ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ վերջիններս պարունակում են վերլուծություններ, ինքնուրույն եզրահանգումներ:

Փորձագիտական այցից և ռեսուրսների դիտարկումից պարզ դարձավ, որ ուսումնառության նյութերը տեղադրված են նաև Classroom հարթակում, որտեղ ուսանողները յուրաքանչյուր թեմայի վերաբերյալ առցանց ստանում են գործնական առաջադրանքներ: Հարթակը հիմնականում կիրառում են «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում», «Մպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում», «Հաշվապահական հաշվառում» ՄԿԾ-ների շրջանակներում: Մյուս կրթական ծրագրերում դասախոսները ուսումնառության նյութերը տրամադրում են առցանց կամ տպված ձևով: Առցանց հարթակի կիրառումը մշակույթի է վերածվել համավարակի արդյունքում:

Մանկի բազմագործառության պետական քոլեջում գնահատման գործընթացը համակարգելու համար մշակել են գնահատման կարգ, որտեղ մանրամասն նկարագրվում է ուսանողների ընթացիկ գնահատման գործընթացը, վերջինս իրականացվում է 10 բալային համակարգով: Ընթացիկ գնահատումն իրականացվում է ստուգարքների, քննությունների միջոցով, իսկ վերջնականը՝ պետական ավարտական քննությամբ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ որոշ դասախոսներ գնահատման համար մշակել են ռուբրիկներ և յուրաքանչյուր հանձնարարությունից առաջ ուսանողներին ներկայացնում են 1-10 միավոր ստանալու պահանջները, օրինակ՝ 9 միավոր ստանալու համար ուսանողը պետք է ցուցաբերի ուսումնասիրված ծրագրային նյութի հիմնավոր իմացություն, անձանոթ իրադրությունում այն կիրառելու կարողություն, կողմնորոշման և կատարման համար ինքնատիպ մոտեցում, հատուկ մեթոդներ, միջնորդավորված քայլ, արտածում, հիմնավորում պահանջող առաջադրանք կատարելու պատրաստվածություն: Անհրաժեշտ նյութ ձեռքբերելու համար կարողանա օգտվել տարբեր աղբյուրներից, հավաքել, համադրել և վերլուծել ձեռքբերված տեղեկատվությունը:

«Մպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» ՄԿԾ-ում ուսանողները հանձնում են պետական քննություններ երեք մոդուլների շրջանակներում՝ օտար լեզու /անգլերեն, ռուսերեն/, ընդհանուր մասնագիտական համալիր մոդուլներից և հատուկ մասնագիտական համալիր մոդուլներից: Քննությունների համար կազմվում են հարցաշարեր, որոնք պարունակում են ամբողջ մոդուլների վերաբերյալ ինչպես տեսական հարցեր, այնպես էլ գործնական խնդիրներ, օրինակ՝ ռուսերեն և անգլերեն լեզուներով ուսանողները իրականացնում են մասնագիտական տեքստերի թարգմանություններ, օտար լեզուներով պատմում են այն հյուրանոցների մասին, որտեղ անցել են պրակտիկաները և այլն:

«Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպարտում» ՄԿԾ-ի շրջանակներում պետական քննություններ հանձնում են ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլներից, հարցատոմսերում ներառվում է երեք հարց, որոնցից մեկը գործնական խնդրի առաջադրում է, օրինակ՝ որոշում են ավտոբուսի արտադրողականությունը ըստ ուղևորների և օրերի՝ նախապես տրամադրելով տվյալներ նստատեղերի քանակի, ուղևորափոխման գործակցի, ուղևորատարության օգտակարության գործակցի և պտույտների թվի վերաբերյալ: «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» ՄԿԾ-ն նույնպես ամփոփվում է պետական ավարտական քննությամբ:

Պետական ամփոփիչ ատեստավորումը գնահատվում է ըստ ընդունված կարգի՝ լավ, գերազանց, բավարար որակավորումով՝ դրանք համապատասխանեցնելով գնահատման 20 բալային համակարգին:

«Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» և «Նախադպրոցական կրթություն» ՄԿԾ-ներում ուսումնառող յուրաքանչյուր ուսանողի պորտֆոլիոյում դասախոսական կազմը հավաքագրում է վերջիններիս ընթացիկ աշխատանքները, «Նախադպրոցական կրթություն» ՄԿԾ-ի պորտֆոլիոներում տեղ են գտնում ուսանողների կողմից մշակված խաղերը, մոդուլի յուրացման ամփոփ թերթիկները, գնահատման թերթիկները, ընթացիկ աշխատանքները/պրեզենտացիաներ, լոգոներ, քուիզներ, պատրաստած խաղեր և այլն/։ Անհրաժեշտ է նշել, որ պորտֆոլիոներ առկա են բոլոր կրթական ծրագրերում⁹:

Ուսանողները գնահատվում են պրակտիկաների ժամանակ, գործատուի կողմից վերջիններս ստանում են բնութագրեր, իսկ քոլեջից նրանց կցված պրակտիկայի ղեկավարը, խորհրդակցելով գործատուի հետ, գնահատում է ուսանողներին 10 բալային համակարգով պաշտպանությունից հետո:

Ունեն քննությունների և ստուգարքների արդյունքների բողոքարկման կանոնակարգ, որտեղ մանրամասն նկարագրված է բողոքարկման ընթացակարգը, սակայն այցից պարզվեց, որ բողոքարկման դեպքեր քոլեջում չեն եղել, եթե ուսանողը դժգոհել է իր ստացած գնահատականից, ապա այդ հարցը տեղում լուծվել է իր և դասախոսի միջև. դասախոսը լրացուցիչ հանձնարարություն է տվել ուսանողին:

Արդյունքի ամփոփումն իրականացվում է գնահատման թերթիկների միջոցով, որոնցում հիմնականում ներառված են հարցեր ուսումնառության նյութերից, խնդիրներ, թեստային առաջադրանքներ:

Իսկ ինչ վերաբերում է կրթական ծրագրերի համեմատական վերլուծություններին, ապա փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ «Մպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության դասավանդողների համար «Save the children» հայաստանյան գրասենյակի կողմից կազմակերպված մասնագիտական վերապատրաստումների շրջանակում Երևանի, Տավուշի, Մխիթանի, Մեղրիի և Չարենցավանի քոլեջների նույն կամ նմանատիպ մասնագիտական կրթական ծրագրերի համեմատություն է կատարվել: Ուսումնասիրվել են մասնագիտական կրթական ծրագրերի իրականացման մեթոդաբանական

⁹ Նախադասությունը խմբագրվել է ՄՈՒՀ-ի դիտարկումների հիման վրա:

մոտեցումները, քննարկել են միմյանց փորձը: Անհրաժեշտ է նշել, որ այդ ամենի արդյունքում ՄԿԾ-ներում փոփոխություններ չեն եղել:

Քոլեջը նաև «Վերականգնվող էներգիայի, էներգետիկ կայանների մոնտաժում, նորոգում և սպասարկում» մասնագիտության ներդրման ուղղությամբ մասնագիտական խորհրդատվություն է տրամադրել և կիսվել է իր փորձով «Տավուշի Պատրիկ Տեվեձեան տարածաշրջանային քոլեջ» հիմնադրամի հետ, քանի որ ՍՊԲԲ-ում այս ծրագիրն ավելի վաղ է ներդրվել:

Քոլեջում ՄԿԾ-ները մշտադիտարկվում են յուրաքանչյուր տարի: Մշտադիտարկումն իրականացվում է ընթացիկ քննարկումների և ամբիոնների նիստերի ժամանակ, մշտադիտարկման հստակ կանոնակարգ առկա չէ:

2022-2023 ուստարվա մեկնարկի հետ կապված վերանայել են «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» ՄԿԾ-ի «Ղեկավարման հմտություն, հոգեբանություն և հյուրընկալության էթիկետ» մոդուլի ծրագիրը, որը պայմանավորված է եղել ծրագրում եղած այլ մոդուլի հետ կրկնություններով: Արդյունքում վերանայվել է մոդուլային թեմատիկ պլանը, գնահատման միջոցը, կիրառվող մեթոդաբանությունն ու ռեսուրսները:

Դասողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ Սևանի բազմագործառնության պետական քոլեջում իրականացվող նախնական և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերը բխում են աշխատաշուկայի կարիքներից, և թողարկվող շրջանավարտները սպասարկում են տեղական տնտեսության կարիքները: Խումբը դրականորեն նշում է, որ ուսումնասիրվող ՄԿԾ-ներում ներդրվել են այնպիսի մոդուլներ և առարկաներ, որոնք նպաստում են ուսանողների մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը, իսկ գործատուի հետ համատեղ ՄԿԾ-ի մշակման լավ փորձը նպաստում է ուսանողների մրցակցային առավելությանը տեղական շուկայում՝ նպաստելով վերջիններիս աշխատանք գտնելու հնարավորությունների բարձրացմանը: Նման մոտեցման տարածումը նաև մյուս ՄԿԾ-ներում կնպաստի «Հայաստանի Հանրապետության կրթության մինչև 2030թ. զարգացման պետական ծրագրում» նշված՝ մինչև 90% շրջանավարտների զբաղվածության ապահովմանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ քոլեջը ակտիվ համագործակցում է պրակտիկա կազմակերպող գործընկերների հետ, ուսումնասիրում է տարածաշրջանի սեզոնայնությունը և ուսպլաններում կատարում համապատասխան տեղաշարժեր, արդյունքում «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» և «Նախադպրոցական կրթություն» մասնագիտություններն իրականացվում են ոչ ֆորմալ դուալի ձևաչափով՝ որը նպաստում է տեսական ուսուցմանը զուգահեռ գործնական կարողությունների զարգացմանը: Դրական է նաև, որ բացի գործատուի կողմից տրված բնութագրերից և գնահատականներից, ուսանողները քոլեջ են բերում հաշվետվություն և տեղի է ունենում պրակտիկայի ընթացքում ձեռքբերած կարողությունների և հմտությունների ներկայացում՝ պաշտպանություն:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ դասավանդման գործընթացում գերակշռում են ինտերակտիվ մեթոդները: Դասավանդման ընթացքում դասախոսական կազմն

ուսանողներին տրամադրում է անհատական մոտեցում, որը հնարավորություն է ընձեռում գնահատելու և հետևելու ուսանողների առաջընթացը, վերջինս նպաստում է վերջնարդյունքների ձեռքբերմանը:

Ուսանողներին տրվող առաջադրանքները զարգացնում են ինքնուրույն և վերլուծական, մասնագիտական մտածողությունը: Գովելի է, որ ուսանողներին տրվող առաջադրանքներն ամեն տարի քննարկվում են ամբիոններում և բարելավվում են՝ համապատասխանեցնելով դրանք շուկայի կարիքներին: Նման մոտեցումը նպաստում է ուսանողների կարողությունների զարգացմանը շուկային համապատասխան: Բացի այդ փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում նաև այն, որ ուսանողներին տրվող առաջադրանքներում կարևորվում է միջմոդուլային կապի պահպանումը, նման մոտեցումը հնարավորություն է տալիս ուսանողին մասնագիտությունը դիտարկել համակարգի մեջ և տեսնել յուրաքանչյուր մոդուլի կարևորությունն իր՝ որպես մասնագետի ձևավորման գործում:

Հատկանշական է, որ բացի ուսումնառության նյութերի թղթային տարբերակից, քոլեջում ձևավորվել է էլեկտրոնային ուսուցման մշակույթը՝ օգտագործելով տարբեր հարթակների հնարավորությունները: Արդյունքում ուսանողները կարողանում են ցանկացած պահի և ցանկացած վայրում, համացանցի հասանելիության պարագայում, ուսումնասիրել նոր նյութը, կատարել հանձնարարություններ:

Փորձագիտական խումբը դրականորեն նշում է, որ քոլեջում հստակեցված են գնահատման մոտեցումները, առկա են ցուցիչներ թե՛ առանձին մոդուլների ամփոփման, թե՛ առաջադրանքների, թե՛ ընթացիկ գնահատման համար: Գնահատելի է, որ պետական ամփոփիչ ատեստավորման ժամանակ տրվող առաջադրանքները ստուգում են ուսանողների ոչ միայն տեսական գիտելիքները, այլև գործնական հմտությունները՝ արդյունքում ուսանողի ստացած գնահատականը փաստարկված է և վերջնարդյունքահենք:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է, որ ՄՈՒՀ-ը փորձել է իրականացնել որոշ համեմատական վերլուծություններ տարբեր ուսումնական հաստատությունների հետ՝ վերջիններիս հետ կիսվելով նաև սեփական փորձառությամբ: Եղած հենքի վրա ՄՈՒՀ-ը կարող է մշակել և ներդնել հստակ մեթոդաբանություն և գործիքակազմ աշխատանքներն առավել համակարգային իրականացնելու համար, նման մոտեցումը կնպաստի ՄՈՒՀ-երում եղած լավ փորձի տարածմանը և ՄԿԾ-ների շարունակական բարելավմանը:

Դրական է, որ քոլեջում առկա են մասնագիտական կրթական ծրագրերի առանձին մոդուլների մշտադիտարկման դրական փորձ, այնուհանդերձ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ այդ գործընթացները կանոնակարգելու կարիք ունեն, որը հնարավորություն կընձեռի արագ արձագանքել աշխատաշուկայի պահանջներին և պահպանել կրթական ծրագրերի արդիականությունն ու ճկունությունը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄԲՊԶ-ն իրականացնում է իր առաքելությանը համապատասխան և աշխատաշուկայում պահանջարկ վայելող ՄԿԾ-ներ, ուսանողներին տրվում են ինքնուրույն, վերլուծական մտածողությունը զարգացնող առաջադրանքներ, որոնք երբեմն վերցված են գործատուի մոտ առաջադրվող խնդիրներից, դասավանդման ընթացքում

կիրառվում են ինտերակտիվ մեթոդներ, ուսումնառության նյութերի տրամադրման համար օգտագործում են նաև առցանց հարթակներ, իրականացվում են ՄԿԾ-ների մշտադիտարկումներ և բարելավումներ, կրթական գործընթացները ձևում են և արագ արձագանքում են շուկայի փոփոխություններին, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Սևանի բազմագործառության յին պետական քոլեջը բավարարում է չափանիշ 3-ի պահանջներին

Եզրակացություն: ՄԲՊԲ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 3-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

IV. ՈՒՍԱՆՈՂՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՂ-ն ուսանողներին տրամադրում է համապատասխան աջակցություն՝ կրթական միջավայրի արդյունավետությունն ապահովելու նպատակով:

Փաստեր: ՄԲՊԲ-ում ընդունելությունն իրականացվում է ՀՀ ԿԳՄՍՆ կողմից տվյալ ուսումնական տարվա համար հատկացված նախնական և միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերով առկա ուսուցմամբ՝ անվճար և վճարովի տեղերին համապատասխան: Դիմորդների հավաքագրման նպատակով քոլեջն իրականացնում է այցեր տարածաշրջանի դպրոցներ: Այդ նպատակով ձևավորվում են աշխատանքային խմբեր, որտեղ ներգրավված են տնօրենը, կարիերայի կենտրոնի պատասխանատուն, ուսանողները: Այցերի ընթացքում խմբի անդամները դիմորդներին տեղեկացնում են քոլեջում իրականացվող կրթական ծրագրերի, ընդունելության կարգի, արտոնությունների, մասնագիտական առաջընթացի և այլնի վերաբերյալ: Բացի ուսումնական հաստատություններ այցելությունից, քոլեջի վերաբերյալ տեղեկատվություն կարելի է ստանալ ֆեյսբուքյան էջից, որտեղ տվյալներ կան ընդունելության, իրականացվող կրթական ծրագրերի, մասնագիտությունների թափուր տեղերի վերաբերյալ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերը տարածաշրջանում մեծ հետաքրքրություն չեն վայելում՝ պայմանավորված նաև շենքային և տարածքային դիրքավորմամբ:

Քոլեջում իրականացվող բոլոր կրթական ծրագրերում ընդունելությունը կատարվում է ավարտական վկայականների/ատեստատների գնահատականների հիման վրա: Ընդունելությունն իրականացվում է առցանց dimord.emis.am հարթակի միջոցով: Ուսումնասիրությունները ցույց են տալիս, որ վերջին երեք տարվա կտրվածքով ուսանողների ընդունելության թիվն ընդհանուր առմամբ մնում է կայուն, սակայն հարկ է նշել, որ որոշ ՄԿԾ-ներում ընդունելության ցուցանիշները նվազում են, օրինակ՝ «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» ՄԿԾ-ում, դա քոլեջի կողմից բացատրվում է նոր ներդրված ՄԿԾ-ով՝ «Համակարգչային գեղարվեստական նախագծում», որն ունի առավել մեծ պահանջարկ դիմորդների շրջանում: Դիմորդների կողմից առավել մեծ հետաքրքրություն են վայելում

«Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» և «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» կրթական ծրագրերը, այս ծրագրերն ունեն ամենաշատ ուսանողները: 2020-2021թթ. ուսանողների թվաքանակը քուլեջում կազմել է 494, 2021- 2022` 535, 2022-2023` 499:

Կրթական կարիքների վերհանման հիմնական մեխանիզմներն են հարցումները և առաջարկությունների ու բողոքների արկղիկը, բացի այդ քուլեջում գործում է Ուսանողական խորհուրդը, յուրաքանչյուր կուրս ունի իր կուրսղեկը: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ կուրսղեկներին ուսանողները դիմում են ընթացիկ խնդիրներով, իսկ արկղիկում անանուն ձևով բարձրացվում են դասախոս-ուսանող միջանձնային հարաբերությունների, շենքային պայմանների բարելավման, բուֆետի բացման և այլնի վերաբերյալ հարցեր: Արկղիկը բացվում է ՈւԽ-ի կողմից¹⁰: Արդյունքները քննարկվում են տնօրենի, ուսումնական մասի կամ առանձին դասախոսների հետ: Լինում են առաջարկներ, որոնք լուծում չեն ստանում` պայմանավորված ֆինանսական անբավարար միջոցներով:

Քուլեջում ուսանողներին կիսամյակային ստուգարքներից, քննություններից, ինչպես նաև կուրսային աշխատանքների ներկայացումներից առաջ տրվում են խորհրդատվություններ: Ըստ հարցումների արդյունքների` ուսանողների 98%-ը բավարարված են տրամադրված խորհրդատվություններից: Հարկ է նշել, որ ուսանողների համար այլ առարկաներից կամ մոդուլներից լրացուցիչ պարապմունքներ չեն կազմակերպվում:

Քուլեջում վարչական անձնակազմին դիմելու հատուկ ընթացակարգ սահմանված չէ: Ուսանողներն ազատ են օրվա ցանկացած պահին դիմելու վարչական անձնակազմին: Ուսանողներն իրենց խնդիրներով և հարցերով մշտապես առնչվում են տնօրենության, ուսումնական մասի, հաշվապահության հետ: Վարչական կազմին դիմում են տեղափոխությունների, ուսման վարձերի վճարման, տրամադրվող զեղչերի, կրթաթոշակի և այլնի վերաբերյալ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները կաշկանդված չեն քուլեջում և եթե խնդիրներ են ունենում, ապա դիմում են իրենց կուրսղեկներին և հարցը լուծվում է: Դեռևս չեն եղել այնպիսի հարցեր, որ տնօրենության միջամտությունը կամ խորհրդատվությունը պահանջի:

ՄԲՊՔ-ում գործում է կարիերայի կենտրոն, որը զբաղվում է ուսանողների մասնագիտական ուղղորդման, սեմինարների, կլոր-սեղան քննարկումների, գործատուների հետ հանդիպումների կազմակերպմամբ, շրջանավարտների զբաղվածության տվյալների հավաքագրմամբ: Փորձագիտական այցից և շահակիցների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ կան ուսանողներ, ովքեր տեղեկացված չեն կենտրոնի գործունեությամբ, կենտրոնի կողմից կազմակերպվող միջոցառումներին ակտիվ մասնակցություն չունեն: Անհրաժեշտ է նաև նշել, որ նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերով սովորող ուսանողները գրեթե չեն օգտվում կենտրոնի ծառայություններից` դասընթացներից, հանդիպումներից, քննարկումներից և այլն, ինչպես նաև տեղյակ չեն կենտրոնի գործունեությունից:

¹⁰ Նախադասությունը խմբագրվել է ՄՈՒՀ-ի դիտարկումների հիման վրա

Վերջին երկու տարվա ընթացքում Կարիերայի կենտրոնի նախաձեռնությամբ ուսանողները ճանաչողական այցեր են կատարել «Կենտրոնական բանկ», ինչպես նաև «Կոկա-կոլա Հելլենիկ Արմենիա» ընկերության «Երջանկության գործարան», կազմակերպվել են նաև սեմինար- հանդիպումներ, օրինակ՝ «Նպատակին հասնելու ճանապարհին հանդիպող խոչընդոտների վերլուծության եղանակները» թեմայով:

Կարիերայի ուղղորդման պատասխանատուն հետևում է շրջանավարտների կարիերայի հետազոծին, ինչի վերաբերյալ հաշվետվություն է ներկայացնում լիազոր մարմին: Նախնական մասնագիտական ՄԿԾ-ներն ավարտած շրջանավարտների տվյալները հավաքագրվում են տնօրենի և ուսումնական մասի միջնորդությամբ, այդ մասնաշենքում հանդիպումներ և միջոցառումներ տեղի չեն ունենում: Ըստ 2022-2023 ուստարվա միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերի շրջանավարտների զբաղվածության վերաբերյալ վերլուծության՝ շրջանավարտների 34%-ն աշխատում են, 37%-ը կրթությունը շարունակում են բուհերում, իսկ մնացածը մեկնել են զինվորական ծառայության, արտերկիր կամ դեռևս փնտրում են աշխատանք: 2021-2022թթ. տվյալներով՝ 39%-ն աշխատում է, 15%-ը կրթությունը շարունակում է բուհում, 19%-ը գտնվում են բանակում, իսկ մնացյալը փնտրում է աշխատանք: Անհրաժեշտ է նշել, որ վերլուծություններում բացակայում է, թե շրջանավարտների քանի տոկոսն է հենց իր մասնագիտությամբ աշխատում: Նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերում սովորող շրջանավարտների վերաբերյալ համապարփակ վերլուծություն առկա չէ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հիմնականում իրենց մասնագիտությամբ աշխատանք են գտնում «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» և «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» մասնագիտությունների շրջանավարտները:

Ուսանողներին հետազոտական աշխատանքներում ներգրավվելու նպատակով նրանց հանձնարարվում են կուրսային և գործնական աշխատանքներ, հարկ է նշել, որ կուրսային աշխատանքի թեմաները հաստատվում են մասնագիտության համապատասխան ամբիոնների կողմից, թեմաների ընտրությունը կատարվում է տվյալ ուսումնական տարում անցած հատուկ մասնագիտական մոդուլներից: Կուրսային աշխատանքներ ներկայացվում են միջին մասնագիտական բոլոր կրթական ծրագրերում: Բացի կուրսային աշխատանքներից ուսանողներին տարբեր մոդուլների շրջանակներում հանձնարարվում են ինքնուրույն աշխատանքներ, օրինակ՝ «Հաշվապահական հաշվառում» ՄԿԾ-ի «Ձեռներեցություն» մոդուլի շրջանակներում ուսանողները կազմում են բիզնես պլաններ, որոնցում ներառված են արտադրական պլաններ, իրականացվում են ապրանքների գնահատում (ըստ ինքնարժեքների, վաճառքի գների, վաճառքի միավորների, ակնկալվող եկամուտի), աշխատավարձերի հաշվարկ, ուսումնասիրում են մրցակցային դաշտը, իսկ վերջում աշխատանքներն ավարտվում են SWOT վերլուծություններով և եզրակացություններով: «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» ՄԿԾ-ի շրջանակներում ուսանողները ստեղծում են կայքէջեր, կազմում են նախագծեր մեքենայական և մոդիֆիկացված կողերով և այլն: Կուրսային աշխատանքների շրջանակներում սպասարկման ոլորտի ուսանողներն ուսումնասիրում են ձմեռային զբոսաշրջությունը ՀՀ-ում, սպորտային միջոցառումների կազմակերպումը և

ազդեցությունը զբոսաշրջության զարգացման վրա, ՀՀ-ում անցկացվող փառատոնները և այլն: Փոխադրումների կազմակերպման ոլորտում ուսանողները կազմում են մարդկանց և բեռների փոխադրման երթուղիներ՝ հաշվարկելով փոխադրումների արդյունավետությունը տարբեր իրավիճակներում: «Բանկային գործ» ՄԿԾ-ում ուսանողներն ուսումնասիրում են արժեթղթերի շուկան, ՀՀ բանկային համակարգը և այլն: Անհրաժեշտ է նշել, որ բոլոր առաջադրանքների կատարման մեջ գերակշռում է ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը: Ինքնուրույն աշխատանքները, ռեֆերատները, կուրսային աշխատանքները ամփոփվում են լսարանում՝ ուսանողների ներկայացմամբ:

Ուսանողների իրավունքների պաշտպանության համար քոլեջում գործում է Ուսանողական խորհուրդ: Խորհուրդը բաղկացած է 22 անդամից, նախնական մասնագիտական ծրագրերից ընդգրկված է մեկ ուսանող, հարկ է նշել, որ կան կրթական ծրագրեր, որոնցից Խորհրդում ներկայացուցչությունն ապահովված չէ: Ինչպես պարզվեց, դա պայմանավորված է Խորհրդի նկատմամբ ուսանողների ոչ մեծ հետաքրքրվածությամբ: Խորհուրդն, ըստ իր աշխատանքային պլանի, զբաղվում է ուսանողների իրավունքների և պարտականությունների իրազեկվածության բարձրացմամբ, քոլեջում հերթապահությունների կազմակերպմամբ, եղած բողոքների և առաջարկությունների արկղիկի բացմամբ և քննարկմամբ, միջոցառումների կազմակերպմամբ և այլն: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողներն այդքան էլ տեղեկացված չեն ՈւԽ գործունեությունից և իրականացվող աշխատանքներից: Ուսանողներն իրենց պարտականությունների և իրավունքների մասին տեղեկանում են նաև լսարաններում փակցված իրազեկման թերթիկներից:

Ուսանողներին տրամադրվող ծառայությունների արդյունավետությունը գնահատելու համար Որակի ապահովման կենտրոնի կողմից կատարվում են հարցումներ: Հարցումները հիմնականում վերաբերում են տրամադրվող ծառայություններից, քոլեջի նյութական ռեսուրսներից, դասախոսների վարած դասից ուսանողների գոհունակությանը:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները հիմնականում գոհ են դասապրոցեսից, քոլեջի տված կրթությունից, հիմնականում գրեթե բոլորը մատնանշում են քոլեջի շենքային պայմանների, նյութատեխնիկական բազայի բարելավման կարևորությունը:

Դատողություններ: Փորձագիտական խումբը դրականորեն նշում է, որ դիմորդների իրազեկման, ներգրավման ծառայությունների մատուցման գործընթացին քոլեջը լրջորեն է մոտենում՝ այդ նպատակով ձևավորելով հատուկ աշխատանքային խմբեր: Հատկանշական է, որ քոլեջն այդ նպատակով օգտագործում է նաև սոցիալական հարթակները, այդուհանդերձ փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերի վերաբերյալ առավել զբաղվի տեղեկատվության մատուցման կարիք ունի, որը կնպաստի դիմորդների քանակի ավելացմանը: Փորձագիտական խումբը կարևորում է նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերով պատրաստված մասնագետների պահանջարկը ՀՀ տնտեսության զարգացման համար և այդ համատեքստում մատնանշում է ՄԲՊԶ-ի իրականացվող արդի մասնագիտությունները:

Փորձագիտական խումբը դրականորեն նշում է, որ քոլեջում առկա են ուսանողների կարիքների վերհանման մեխանիզմներ, բացահայտված խնդիրները քննարկվում են տնօրենության կողմից, գնահատելի է, որ կուրսղեկները մեծ աջակցություն են ցուցաբերում ուսանողներին: Այդուհանդերձ բարձրացված հարցերը գրեթե միշտ նույնն են՝ շենքային պայմաններ, բուֆետի բացակայություն և այլն, որոնք լուծում չեն ստանում պայամանավորված ֆինանսական անբավարար միջոցներով:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ ուսանողները տարվա ընթացքում ըստ ուսումնական պլանի կուրսային աշխատանքների պաշտպանությունից, քննություններից, պետական ամփոփիչ ատեստավորումից առաջ ստանում են խորհրդատվություն, որն օգնում է ուսանողներին առավել պատրաստ ներկայանալ քննաշրջանին:

Չնայած այն հանգամանքին, որ քոլեջը ընթացակարգային պահանջ չի սահմանել տնօրենությանը դիմելու հետ կապված, այդուհանդերձ ուսանողները օժանդակություն ստանալու հարցում կարող են ցանկացած հարցով դիմել տնօրենությանը, ուսումնական մաս, ստորաբաժանումների պատասխանատուներին և ստանալ իրենց հուզող հարցերի պատասխանները:

Փորձագիտական խումբը դրական է համարում այն, որ քոլեջում գործող կարիերայի կենտրոնը զբաղվում է գործատուների հետ հանդիպումների կազմակերպմամբ, շրջանավարտների զբաղվածության տվյալների հավաքագրմամբ, լրացուցիչ ոչ ֆորմալ դասերի և ուսանողների ճանաչողական այցերի կազմակերպմամբ: Այդուհանդերձ մտահոգիչ է, որ ուսանողները լիովին տեղեկացված չեն կարիերայի կենտրոնի գործունեության մասին և ուսանողների համագործակցությունը կարիերայի կենտրոնի հետ գնահատվում է շատ պասիվ: Ավելին, արհեստագործական կրթական ծրագրերի ուսանողները կարիերայի կենտրոնի ծառայություններից գրեթե չեն օգտվում, արդյունքում բոլոր ուսանողների համար չեն ապահովվում համահավասար հնարավորություններ և միջավայր:

Գովելի է, որ ուսանողներին տրվող հանձնարարականներն ունեն վերլուծական և գործնական հմտություններ ձևավորող բնույթ, որոնք անհրաժեշտ են տարաբնույթ մասնագիտական խնդիրներ բացահայտելու, դրանց վերաբերյալ դատողություններ կատարելու և լուծումներ առաջադրելու համար՝ ցուցաբերելով ստեղծագործական մոտեցում: Հատկանշական է, որ հանձնարարականները տարատեսակ են և նրանցում տեսանելի են ուսանողների ինքնուրույն ձեռքբերումները, արդյունքում ձևավորվում են այնպիսի մասնագիտական հմտություններ, որոնք անհրաժեշտ են շուկային:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է ուսանողների իրավունքների պաշտպանության համար ստեղծված մարմնի՝ Ուսանողական խորհրդի առկայությունը և գնահատում է վերջինիս կողմից իրականացրած աշխատանքները, այդուհանդերձ ՈւԽ-ի դերը և կարևորությունը քոլեջի ուսանողական համակազմի համար թույլ է արտահայտված, ուսանողները վերջինիս չեն ընկալում որպես աջակցող, օժանդակող օղակ: Ուսխորհրդում տարբեր կրթական ծրագրերից ներգրավվածությունը նույնպես համասեռ չէ, դա է պատճառը, որ ուսանողները տեղեկացված չեն ուսանողական խորհրդի աշխատանքներից: Խորհրդի ակտիվացումը և իրազեկվածության

բարձրացումը կնպաստի, որ ուսանողները վերջինիս դիտարկեն որպես իրենց ձայնը և կդառնա առավել վստահելի:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄԲՊՔ-ում գործում են ուսանողների հավաքագրման, ընդունելության հստակ մեխանիզմներ, առկա են ուսանողների կարիքների վերհանման գործիքակազմ, ուսանողները իրենց հուզող հարցերով կարող են ցանկացած պահի ստանալ օժանդակություն, նրանց տրվող հանձնարարականները կարողություններ և հմտություններ ձևավորող են, առկա են կրթական խորհրդատվական ծառայություններ, գործում է ՈԻԽ-ն, կարիերային նպաստող ծառայություններ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄԲՊՔ-ն բավարարում է չափանիշ 4-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: ՄԲՊՔ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 4-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

V. ՊՐՈՖԵՍՈՐԱԴԱՍԱԽՈՍԱԿԱՆ ԵՎ ՈՒՍՈՒՄՆԱՕԺԱՆԴԱԿ ԿԱԶՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ի առաքելությանը հասնելու և ՄԿԾ-ների նպատակներն իրականացնելու համար հաստատությունն ապահովված է անհրաժեշտ մասնագիտական որակներ ունեցող պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմով:

Փաստեր: Սևանի բազմագործառնության պետական քոլեջը դասախոսական անձնակազմի ներգրավման ուղղությամբ իրականացնում է մրցույթ՝ սահմանված կարգին համապատասխան: Մրցույթի վերաբերյալ տրվում է հայտարարություն պահանջվող հարթակներում՝ շաբաթաթերթում, քոլեջի պաշտոնական կայքէջում (առկայության դեպքում): Ըստ Քոլեջի մրցութային կարգի՝ դասախոսների հետ իրականացվող մրցույթը բաղկացած է երկու փուլից՝ գրավոր և բանավոր: Գրավոր փուլի համար կազմվում է 100 հարցից բաղկացած հարցաշար, իսկ բանավոր քննության համար պատրաստված հարցաշարից դիմողը պատահականության սկզբունքով պատասխանում է 5 հարցի: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջում դասախոսի համար իրականացվող մրցույթը համապատասխանում է ՀՀ ԿԳՄՍ նախարարի հրամանով հաստատված մրցութային կարգին, այն է՝ մրցույթն իրականացվում է միայն բանավոր ձևով, քննության հարցաշարում ներառվում են դիմողի մասնագիտությանը համապատասխան մոդուլների/առարկաների և մանկավարժական օրենսդրությանը վերաբերող հարցեր: 2023 թ. օգոստոսի 25-ին քոլեջում իրականացվել է մեկ մրցույթ՝ կապված 2022-2023 ուստարում ներդրված «Համակարգչային գեղարվեստական նախագծում» մասնագիտության մասնագիտական մոդուլներ դասավանդող դասախոսի ներգրավման հետ: Մրցույթին դիմել է երկու հավակնորդ և մրցութային հանձնաժողովի արձանագրությունները ցույց տվեցին, որ

հավակնորդներից մեկը տեսական երեք հարցին ճիշտ է պատասխանել, սակայն գործնական առաջադրանքը մնացել է անավարտ, իսկ մյուսը պատասխանել է տեսական հարցերին և ավարտին է հասցրել պայմանական լոգոյի նախագիծը:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ նաև, որ 2023-2024 ուստարում աշխատանքի են ընդունվել 7 դասախոս, որից միայն մեկը մրցութային կարգով (6-ը համատեղությամբ աշխատողներ են): 2023 թվականի հոկտեմբերի 16-ի դրությամբ քոլեջում աշխատում է 66 դասախոս, որոնցից 9 համատեղությամբ, վերջիններս պրակտիկ մասնագետներ են:

Վարչական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի ներգրավումը իրականացվում է ոչ մրցութային կարգով, ազատ տեղի առկայության պարագայում, ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի դրույթներին համապատասխան:

Դասախոսական անձնակազմին ներկայացվող պահանջներից քոլեջի համար ընդունելի են ՊԿԶ-ով ամրագրված պահանջները, բացի այդ մշակել են դասախոսի պաշտոնի նկարագրեր, որտեղ նշված են վերջիններիս ներկայացվող ընտրանքային և ընդհանրական կոմպետենցիաները, այն է՝ դասախոսը պետք է ունենա տրամաբանական մտածելակերպ, թիմում աշխատելու ընդունակություն, լինի նորարար, նախաձեռնող, հաղորդակցվող, ունենա ժամանակի կառավարման հմտություններ, բանակցությունների, փաստաթղթերի վարման հմտություններ և այն:

Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ պաշտոնի նկարագրերը հիմնականում ընդհանրական պահանջներ են ներկայացնում, կոնկրետ թիրախավորված չեն ըստ մասնագիտությունների: Դասախոսների ընտրության ժամանակ բացի մասնագիտական կրթությունից և փորձառությունից կարևորում են մասնագետների տեղեկատվական տեխնոլոգիաներին տիրապետելը և լեզուների իմացությունը:

Դասախոսական անձնակազմի գնահատման համար իրականացնում են հարցումներ, որոնք հիմնականում կազմակերպվում է ՈԱ պատասխանատուի կողմից: Սակայն առավել տարածված են դասալսումները, որոնք պարբերական բնույթ են կրում: Ինչպես պարզ դարձավ փորձագիտական այցից, դասալսումներ ավելի հաճախ իրականացնում են սկսնակների մոտ՝ նպատակ ունենալով գնահատել վերջիններիս աշխատանքը և հասցեական աջակցություն ցուցաբերել:

Դասալսումների թերթիկների ուսումնասիրությունները ցույց տվեցին, որ դասալսողները հիմնականում առաջարկել են ուսումնառության պլանում հստակ սահմանել դասի քայլերը, ստեղծել միջմոդուլային կապեր, խորհուրդ են տվել դասախոսին գործնական առաջադրանք հանձնարարելիս չմիջամտել ուսանողների աշխատանքին, այլ միայն ուղղորդել և այլն: Դասալսումների արդյունքները քննարկվում են ամբիոններում և միաժամանակ տրվում խորհրդատվություն:

Դասախոսի արդյունավետության գնահատման մեկ այլ մեխանիզմ է ուսանողների շրջանում իրականացվող հարցումները: Հարցումներ իրականացվում են 2021 թվականից սկսած, ամեն տարի: Մշակվել են հարցաթերթիկներ, որոցում ներառված հարցերը կազմվել են շահակիցների (դասախոսների) հետ քննարկումների արդյունքում, փոփոխվել են, հարցադրումները հիմնականում խնդիր բացահայտող են, սակայն փորձագիտական այցը ցույց

տվեց, որ հարցաթերթիկների վերլուծությունները չեն պարունակում բացահայտված լուրջ խնդիրներ, որոնք անհապաղ լուծում են պահանջում: Ուսանողները հիմնականում գոհ են իրենց դասախոսներից և ուսումնական պրոցեսի կազմակերպման վերաբերյալ դժգոհություններ չունեն:

Քոլեջի դասախոսները հիմնականում ամեն տարի մասնակցում են ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից կազմակերպվող մեթոդական և մոդուլային վերապատրաստումներին, որոնք ըստ Քոլեջի, առավել արդյունավետ են սկսնակների համար: 2022 թվականին քոլեջի անձնակազմի մեծ մասը մասնակցել է Միավորված ազգերի կազմակերպության զարգացման ծրագրի կողմից կազմակերպված «Փափուկ հմտություններ» վերապատրաստմանը: «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիներում» և «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» ՄԿԾ-ների մասնագիտական մոդուլներ դասավանդողները մասնակցել են «Save the children» հայաստանյան գրասենյակի կողմից կազմակերպած մասնագիտական դասընթացներին: Որակի ապահովման պատասխանատուն 2021 թվականին ՈԱԱԿ-ում մասնակցել է Որակի ապահովման համակարգի ներդրման առցանց վերապատրաստման: Այլ մասնագիտական վերապատրաստումներ չեն եղել: Փորձագիտական այցից պարզվեց, որ 2023 թվականի նոյեմբերից պլանավորել են իրականացնել նաև ներքին վերապատրաստումներ հետևյալ թեմաներով՝ ինչպես կատարել հետազոտական աշխատանք, ղեկավարման հմտություններ, համակարգչային օպերատրություն և օտար լեզու/անգլերեն/: Ներքին վերապատրաստումների թեմաները հիմնականում վեր են հանվել դասալսումների, հարցումների արդյունքում, շատ ռազմավարական պլանավորումներ կյանքի կոչելու համար: Պարզ դարձավ, որ ՄԲՊԲ-ի դասախոսների մեծ մասը զբաղվում են ինքնակրթությամբ՝ զարգացնելով իրենց գիտելիքներն ու հմտությունները:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի աշխատակիցները 2021 թվականին տնտեսված միջոցների հաշվին ստացել են համահավասար լրավճար:

2023-2024 ուստարվա պլանավորման տեսանկյունից հիմնականում կրթական ծրագրերում դասավանդող մասնագետների կարիք առկա չէ, բացի այդ, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ դասավանդողների կարիք առաջանալու դեպքում քոլեջի կադրերի բաժնում առկա է մասնագետների տվյալների բազա: Քոլեջը նպատակ ունի նոր բացված «Համակարգչային գեղարվեստական նախագծում» մասնագիտության մասնագիտական մոդուլների գծով ներգրավել հիմնական աշխատողներ՝ հուսունությունը կանխելու և կայունություն ապահովելու նպատակով: Դասավանդողների միջին տարիքը 45-ից բարձր է, սակայն վերջին տարիներին ներգրավել են նաև երիտասարդ կադրերի՝ հիմնականում ոլորտի մասնագետների, որոնք ուսումնական պրոցեսի և աշխատաշուկայի միջև անմիջական կապ ստեղծողներն են:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ Սևանի բազմագործառնության պետական քոլեջում առկա են մասնագիտական առաջընթացի օրինակներ, այն է՝ դասախոսները զբաղեցնում են նաև վարչական և ուսումնասօժանողակ պաշտոններ՝ ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալի, որակի պատասխանատուի, ամբիոնի վարիչի, կադրերի բաժնի վարիչի և այլն:

Փորձագիտական այցից և շահակիցների հետ հանդիպումներից պարզ դարձավ, որ քոլեջում ձևավորվել է սկսնակ դասախոսներին աջակցելու, խորհրդատվություն տրամադրելու

մշակույթ: Սկսնակները տարաբնույթ հարցերով կարող են դիմել ինչպես ամբիոնի վարիչներին, այնպես էլ ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալին: Նման մենթորությունն առավել արտահայտված է պրակտիկ մասնագետների պարագայում՝ ծանոթացում մոդուլային ծրագրերին, ուսումնառության նյութ ստեղծելուն, ուսումնառության պլանին, ժամանակի կառավարմանը և այլն:

Քոլեջն ունի 27 վարչական և 18 ուսումնաօժանդակ անձնակազմ, որոնք համալրվում են ըստ ուսանողների թվի, բոլորն ունեն պաշտոնի նկարագրեր:

Դաստղություններ: Փորձագիտական խումբը դրականորեն նշում է, որ քոլեջը կարևորում է ուսումնական գործընթացում առավել պատրաստված, համապատասխան որակավորում ունեցող մասնագետների ներգրավումը, դա է փաստում մրցութային կարգը և համապատասխան մրցութային արձանագրությունները: Մրցույթի ժամանակ տրվող հարցերը չեն սահմանափակվում միայն մասնագիտական և մանկավարժական տիրույթի բանավոր հարցերով, այլ հնարավորություն է ստեղծվում գնահատել դիմողի գործնական հմտությունները, որի արդյունքում քոլեջի կադրային բազան համալրվում է որակյալ մասնագետներով:

Փորձագիտական խումբը գնահատում է, որ քոլեջի մանկավարժ աշխատողների ընտրության կադրային քաղաքականությունը հիմնված է ՊԿԶ-ի պահանջների վրա, բոլոր դասախոսներն ունեն իրենց կողմից դասավանդվող առարկային/մոդուլին համապատասխան մասնագիտական կրթություն, բացի այդ մշակել է կոմպետենցիաների լայն շրջանակ, դասախոսի պաշտոնի նկարագրեր, սակայն դրանք ընդհանրական են և չեն ներկայացնում կոնկրետ մասնագիտական կամ աշխատանքային գործունեությունը մատնանշող պահանջ: Նման պահանջի առկայությունը թույլ կտար ավելի հստակեցնել հենց Սևանի բազմագործառնության պետական քոլեջում դասավանդողի մասնագետի առանձնահատկությունները՝ ըստ ՄԿԾ-ների:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ դասախոսների գնահատման համար առկա են մեխանիզմներ՝ դասալսումներ, հարցումներ: Դասալսումների եզրակացությունները թիրախային են և հասցեական, պարունակում են կոնկրետ առաջարկություններ, որոնք դասախոսներին, նամանավանդ սկսնակներին հնարավորություն են տալիս բարելավել իրենց աշխատանքը և հասնել ուսումնառության պլանով նախանշված վերջնարդյունքներին: Քոլեջի ՈՆԱ ստորաբաժանման կողմից ստեղծված հարցումները նույնպես խնդիր վերհանող են, սակայն ինչպես պարզ դարձավ, վերլուծություններում վերհանված խնդիրներ, ուսանողների կողմից արված առաջարկություններ չկան:

Փորձագիտական խումբը դրականորեն նշում է, որ քոլեջը կարևորում է դասախոսների վերապատրաստման կարևորությունը, այդուհանդերձ, մասնագիտական վերապատրաստումները սակավաթիվ են, հիմնականում քոլեջի դասախոսները մասնակցում են ընդհանուր զարգացվածությանը նպաստող, մոդուլային ծրագրերի, դասավանդման մեթոդների վերաբերյալ վերապատրաստումների: Փորձագիտական խումբը կարևորում է քոլեջի դասախոսական անձնակազմի մասնագիտական, ըստ կարիքի իրականացվող

վերապատրաստումների անհրաժեշտությունը, որը կնպաստի դասախոսների որակավորման բարձրացմանը:

Դրական է, որ ՄԲՊՔ-ի դասավանդողների մեծ մասը հիմնական աշխատողներ են, գովելի է, որ քոլեջը ներգրավել է նաև ոլորտի պրակտիկ մասնագետներ, բացի այդ ՄՈՒՀ-ն ունի կադրային ռեզերվ, արդյունքում հնարավոր է դառնում կառավարել հոսունությունը, քայլել աշխատաշուկային համընթաց և ապահովել կրթական ծրագրի անընդհատությունը:

Փորձագիտական խումբը գնահատում է, որ ՄԲՊՔ-ում սկսնակներին տրամադրվում է աջակցություն, առկա են դասախոսական առաջընթացի դրական օրինակներ, աշխատակցները մեկ անգամ ստացել են լրավճար, սակայն դրանց հիմքում հստակ գնահատման արդյունքները դնելը կնպաստի դասախոսների շրջանում մոտիվացիայի առավել բարձրացմանը և առաջընթացին:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄԲՊՔ-ն իր մասնագիտական կրթական ծրագրերն իրականացնելու համար ունի համապատասխան որակավորում ունեցող դասախոսական կազմ, արդյունավետ գործող դասախոսների ընտրության մրցութային կարգ, վերջին տարիներին ներգրավել են պրակտիկ մասնագետներ, ունի կադրային ռեզերվ, առկա է դասախոսի արդյունավետությունը գնահատող մեխանիզմներ, ուստի փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Սևանի բազմագործառնության պետական քոլեջը բավարարում է չափանիշ 5-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: ՄԲՊՔ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 5-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

VI. ՀԵՏԱԶՈՏՈՒԹՅՈՒՆԸ ԵՎ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ապահովում է հետազոտական գործունեության իրականացումը և կապն ուսումնառության հետ:

Փաստեր: Հետազոտության իրականացումը քոլեջի համար ռազմավարական առաջնահերթություն չի դիտարկվում, սակայն փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ նախատեսվում է 2024-2029 թթ. վերջինս դիտարկել որպես առաջնահերթություն: Փորձագիտական ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ հետազոտական աշխատանքները քոլեջում արտահայտվում են կրթական ծրագրերի շրջանակներում: Դրանք ուսանողներին տրամադրվող առաջադրանքներն են, կուրսային և անհատական աշխատանքները: «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» ՄԿԾ-ի «Հիմնական ծառայությունների կազմակերպումը հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մոդուլի շրջանակներում ուսանողներն ուսումնասիրում են ամրագրման

առցանց հարթակները, առանձնացնում դրանց առավելությունները, իրականացնում հյուրանոցային համալիրների կայքէջերի, սոցիալական էջերի ուսումնասիրություններ՝ դուրս բերելով կայքէջերի տեղեկատվության ներկայացման ուժեղ և թույլ կողմերը: Ստացված արդյունքների հիման վրա ուսանողները ներկայացնում են բարելավման առաջարկություններ: Կուրսային աշխատանքներում ուսանողները ուսումնասիրում են գրոսաշրջային ինդուստրիայի զարգացման միտումները, հյուրանոցի ամրագրման և գրանցման ծառայությունները, հյուրանոցի ամրագրման, գրանցման, ընդունման և տեղավորման ծառայությունների կազմակերպումը, սննդի սպասարկման կազմակերպումը հյուրանոցներում և այլն: Կուրսային աշխատանքներում առկա է գրականության ցանկ, հղումներ, աշխատանքներն ամփոփվում են ուսանողի ինքնուրույն եզրակացություններով: Բացի այդ, ուսանողները կազմում են տուրերի մրցակցային թերթեր և փաթեթներ ինչպես ներգնա, այնպես էլ արտագնա տուրերի համար: Արտագնա տուրերի կազմակերպման համար ուսանողներն ուսումնասիրում են ավիատոմսերի գնային առաջարկները, տվյալ տարածքում առկա հյուրանոցային համալիրները և վերջիններիս գնային քաղաքականությունը և այլն:

«Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» ՄԿԾ-ի շրջանակներում ուսանողները ներկայացնում են կուրսային աշխատանքներ «Ուղևորատար ավտոմոբիլային փոխադրումներ» մոդուլի շրջանակներում, որտեղ ուսումնասիրում են Երևան-Մարտունի ուղևորափոխադրման կազմակերպումը, ասֆալտի փոխադրման կազմակերպումը և այլն: Ուսանողներին տրամադրվում են առաջադրանքի նախնական տվյալներ կապված ճանապարհի հետավորության, մեքենայի միջին արագության, փոխադրվող անձերի, բեռների և այլ փոփոխականների վերաբերյալ: Ուսանողներն իրականացնում են տրված տվյալների հաշվարկներ, հաշվարկում են, թե X քանակի անձանց ինչպես փոխադրել օպտիմալ պայմաններով՝ ունենալով քիչ ծախս:

«Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» ՄԿԾ-ի շրջանակներում ուսանողներն իրականացնում են կուրսային աշխատանքներ երրորդ և չորրորդ կուրսերում: Ուսումնասիրված աշխատանքների մեծ մասն ունեն հետազոտական/վերլուծական բաղադրիչ, որտեղ արտահայտված է ուսանողների ինքնուրույնությունը: Էլեկտրոնային աղյուսակներ մոդուլի շրջանակներում կինոթատրոն թեմայի վերաբերյալ ուսանողներն excel փաթեթում ստեղծել են տարբեր միջոցառումների ժամանակացույցներ, թատրոնի տոմսերի պատվերներ իրականացնելու հարթակ, որտեղ հաճախորդները կարող են ամրագրել իրենց նախընտրած տեղերը և իմանալ վերջիններիս արժեքները: Աշխատանքներում ներկայացված է բազան ստեղծելու ուսանողների կատարած քայլերը: «ԷՀՄ ճարտարապետություն», «Միկրոհսկիչներ», «Միկրոպրոցեսորներ», «ՕԿՄ կիրառում» և այլ մոդուլներում ստեղծված են լայն գործիքակազմ հետազոտական և մոդելավորման աշխատանքներ իրականացնելու համար, մասնավորապես MultiMedia-Logic, LamPanel, Arduino և այլ ծրագրավորման փաթեթների շրջանակներում ուսանողներն հետազոտում են օրինակ՝ «Իելացի տուն» և «Էլեկտրոնային փականով չհրկիզվող պահարանի» աշխատանքների սկզբունքը և ստեղծում իրենց աշխատանքները: «Նախադպրոցական

կրթություն» ՄԿԾ-ի շրջանակներում ուսանողները երեխաների համար ստեղծում են խաղեր և զբոսն օնլայններ:

ՄԲՊԹ-ի մի քանի դասախոս զբաղվում է հետազոտական աշխատանքներով, նրանք ուսումնասիրում են իրենց մասնագիտության միջազգային փորձը, դա նկատելի է մասնավորապես «Մպասարկաման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» և «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» կրթական ծրագրերի դասախոսների շրջանում, արդյունքում վերանայվում են ուսանողներին տրվող առաջադրանքները, ուսումնառության նյութերը: «Մպասարկաման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության մասնագիտական մոդուլների դասախոսը ունի տպագրված հետազոտություններ և հոդվածներ «Կայուն զբոսաշրջության իրավական կարգավորման անհրաժեշտությունը ՀՀ-ում» (տպագրվել է որպես մենագրություն Լատվիայում (80 էջ), GlobeEdit, OmniScriptum Publishing Group), «Դեստինացիաների ձևավորման նախադրյալները» (տպագրվել է ԵՊՀ ՈԻԳԸ գիտական հոդվածների ժողովածու-2019, 1.1 (27) համարում) և այլ թեմաներով: Այցի ընթացքում նշվեց նաև, որ մեկ ուսումնական ձեռնարկ պատրաստվում է տպագրության «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» ՄԿԾ-ի շրջանակներում: Քոլեջում դասավանդող պրակտիկ մասնագետները իրենց աշխատանքային գործունեության ընթացքում ձեռքբերած մասնագիտական հմտությունները ներդնում են դասապրոցեսի մեջ և ուսանողներին տալիս այնպիսի առաջադրանքներ, որոնք պրակտիկ են և պահանջված:

Ուսանողներին հանձնարարվող ինքնուրույն աշխատանքները տեղ են գտնում ուսումնառության նյութերում: «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» ՄԿԾ-ի շրջանակներում ակնհայտ է տարբեր մոդուլներ դասավանդող դասախոսների համագործակցությունը, որի արդյունքում մուտքային հանդիսացող մոդուլներից սկսած ուսանողներին տրվում են այնպիսի առաջադրանքներ, որոնք հատուկ մասնագիտական մոդուլների ժամանակ դառնում են ավելի հետազոտական և վերլուծական:

Փորձագիտական այցից և ռեսուրսների դիտարկումից պարզ դարձավ, որ նախնական մասնագիտական ծրագրերի շենքում տեղակայված է մեծ լաբորատոր բազա, որը ձեռք է բերվել Ֆրանսիայի Ռոն-Ալպեր ռեգիոնի և Հայաստանի հետ ապակենտրոնացված համագործակցության շրջանակներում: Անհրաժեշտ է փաստել, որ եղած ռեսուրսային բազան չի օգտագործվում հետազոտությունների և եղած արդյունքների բարելավման համար:

Դաստոյություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ ՄԲՊԹ-ի բոլոր կրթական ծրագրերում կարևորվում է ուսանողների մոտ ինքնուրույն, հետազոտական, վերլուծական կարողությունների ձևավորումը: Չնայած այն հանգամանքին, որ քոլեջը հետազոտական գործունեությունը որպես ռազմավարական հիմնախնդիր չի սահմանել, այդուհանդերձ տարբեր ՄԿԾ-ներում ուսանողներին տրված առաջադրանքները ձևավորում են քննադատական, համադրական և վերլուծական մտածողություն:

Դրական է, որ դասախոսական կազմը նույնպես հետազոտող է և որոնում է հետաքրքիր և վերջնարդյունք ձևավորող առաջադրանքներ, որոնք տրվում են ուսանողներին: Փորձագիտական

խումբը գտնում է, որ անհրաժեշտ է մշակել խրախուսման մեխանիզմներ դասախոսական կազմի նման փորձը բոլոր ՄԿԾ-ներում տարածելու համար, ինչը հնարավորություն կտա խթանել դասախոսներին և ուսանողներին զբաղվելու հետազոտական/վերլուծական աշխատանքներով:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ուսանողների կողմից իրականացվող աշխատանքները (խոսքը վերաբերում է զբոսաշրջային փոթեթյուններին) կարող են քննարկվել նաև գործատուների և պրակտիկ մասնագետների հետ, դրանց արդյունավետության վերաբերյալ դիտարկումներ ստանալու նպատակով: Նման մոտեցումը կնպաստի առավել իրատեսական և որակյալ աշխատանքների իրականացմանը, ինչպես նաև գործատուի մոտ վստահության ձևավորմանը, որը հետագայում հիմք կհանդիսանա շրջանավարտի՝ աշխատաշուկայում մրցունակ լինելու համար:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում որոշ դասախոսների հետազոտական գործունեությամբ զբաղվելու հանգամանքը, և նշում, որ նման մշակույթի տարածումը կնպաստի ուսումնառության որակի բարձրացմանը և քոլեջի զարգացմանը: Դրական է գնահատվում նաև այն, որ դասախոսական կազմը իր հետազոտության արդյունքները և պրակտիկ փորձառությունը ներդնում է քոլեջում՝ նպաստելով առաջընթացի քայլերին:

Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ նախնական մասնագիտական կրթական հատվածը միջազգային ծրագրերի շրջանակներում ձեռք բերած արևային վահանակները, լաբորատոր ստենդերը, համակարգիչները և այլ սարքավորումները կարող է օգտագործել նաև հետազոտական աշխատանքներ իրականացնելու և ոլորտը զարգացնելու նպատակով, վերջինս կնպաստի նաև մասնագիտությունների նկատմամբ հասարակության վստահությանը և գրավչությանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄԲՊԶ-ում կարևորվում է հետազոտական և վերլուծական աշխատանքների իրականացումը և դրանց կապը ՄԿԾ-ների հետ, ուսանողներին տրվող առաջադրանքները պատրաստում են վերլուծող և հետազոտող կարողություններով մասնագետներ, դասախոսական անձնակազմից նույնպես հետազոտական գործությամբ զբաղվող մասնագետներ կան, ովքեր իրենց աշխատանքները ներդնում են քոլեջում, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Սևանի բազմագործառությանի պետական քոլեջը բավարարում է չափանիշ 6-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: ՄԲՊԶ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 6-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

VII. ԵՆԹԱԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԸ ԵՎ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի անհրաժեշտ ռեսուրսներ՝ ուսումնական միջավայրի ստեղծման և սահմանված առաքելության ու նպատակների արդյունավետ իրականացման համար:

Փաստեր: ՄԲՊԲ-ն իր գործունեությունն իրականացնում է 3 մասնաշենքում՝ Սևան քաղաքի Նաիրյան 162 հասցեում գտնվող մասնաշենքում (Մասնաշենք 1), որի մակերեսը 3301.01 քմ է, և Նաիրյան 1 նրբանցք 14-ում գտնվող մասնաշենքերում (Մասնաշենք 2 և Մասնաշենք 3), որոնց մակերեսները համապատասխանաբար 2125.96 քմ և 614.6 քմ են: Առաջին մասնաշենքում իրականացվում է միջին մասնագիտական, իսկ երկրորդ և երրորդ մասնաշենքերում նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերը: Միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերով 1-ին մասնաշենքում կրթություն է ստանում 439 ուսանող, իսկ արհեստագործական երկու մասնաշենքերում՝ 88 ուսանող: Առաջին մասնաշենքում տեղադրված է 5 ԿՎՏ հզորությամբ, իսկ 2-րդ և 3-րդ մասնաշենքերում 5 և 3 ԿՎՏ հզորությամբ արևային ֆոտովոլտային կայաններ: Մասնաշենքեր 1-ում և 3-ում տեղադրված են ջրատաքացուցիչներ:

Քոլեջի առաջին մասնաշենքը երկրորդ և երրորդ մասնաշենքերից գտնվում է մոտ 1,5 կմ հեռավորության վրա: Քոլեջի 1-ին մասնաշենքում առկա է հանդիսությունների դահլիճ, վարչական աշխատակազմի աշխատասենյակներ, բուժկետ, խոհանոց, համակարգչային լաբորատորիաներ, ՆԶՊ-ի դասասենյակ, մասնագիտական դասասենյակներ՝ օտար լեզվի, սպասարկման կազմակերպման, նախադպրոցական կրթության, փոխադրումների կազմակերպման և այլն: Մասնագիտական դասասենյակներում առկա դիտակտիկ նյութերը կամ բացակայում են, կամ շատ հին են: Փոխադրումների կազմակերպման լսարանում գտնվող սարքավորումները պահպանված են խորհրդային ժամանակաշրջանից, որոշ սարքավորումներ խափանված են և ենթակա չեն շահագործման: Չորս համակարգչային լաբորատորիաներում տեղակայված են 44 համակարգիչ, անհրաժեշտ է նշել, որ 10 նոր համակարգիչ և համապատասխան գույք (սեղան, աթոռ) ձեռք է բերվել վերջին մեկ տարում Լիազոր մարմնի միջնորդությամբ, Միավորված ազգերի կազմակերպության զարգացման Յունիսեֆի ծրագրով, որոնք դեռ չեն շահագործվում, քանի որ նրանց համար նախատեսված լաբորատորիան ծրագրի շրջանակներում պետք է վերանորոգվի: Համակարգիչները նորագույն սերնդի են և Քոլեջի կողմից նախատեսվում է կիրառել նոր ներդրված կրթական ծրագրի՝ «Համակարգչային գեղարվեստական նախագծում» ՄԿԾ-ի իրականացման համար: Լաբորատորիաներից երկուսի համակարգիչները հին սերնդի են և այդտեղ իրականացվում են 1-ին կուրսի ինֆորմատիկա առարկայի դասընթացները: Մյուս երկուսը նախատեսված են «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» և «Համակարգչային գեղարվեստական նախագծում» ՄԿԾ-ների մասնագիտական մոդուլների դասավանդման համար, առկա է 2 մեծ էկրան ընթացիկ ուսուցման համար: 2 մասնագիտական լսարաններն ապահովված են ինտերնետային կապով և անհրաժեշտությունից ելնելով օգտագործվում են նաև այլ դասընթացների ժամանակ: Քոլեջն ունի 10 դյուրակիր համակարգիչ, 2 պլանշետ, 3 պրոյեկտոր, որոնք նախատեսված են դասապրոցեսում ցուցադրությունների կազմակերպման համար:

Հանրակրթական առարկաների ուսուցման համար նախատեսված են ֆիզիկայի և քիմիայի լաբորատորիաներ, որոնք համակազմով համալրվել են 2010թ.: Ռեսուրսների դիտարկումից պարզ դարձավ, որ լաբորատորիաները չեն գործում, գույքը և սարքավորումները պահեստավորված են բուժօգնության սենյակում, իսկ քիմիայի փորձերը չեն կատարվում՝ պայմանավորված քիմիական ռեակտիվների բացակայությամբ:

1-ին մասնաշենքում է տեղակայված նաև նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրի «Խորհարարական գործ» մասնագիտության արտադրական ուսուցման համար նախատեսված խոհանոցը, ռեսուրսների դիտարկումից պարզ դարձավ, որ արտադրական ուսուցման համար նախատեսված խոհանոցի պայմանները՝ գազօջախների քանակը, խոհանոցային պարագաները, սանիտարահիգիենիկ վիճակը և մյուս պայմանները բավարար չեն: Մինևույն ժամանակ անհրաժեշտ է նշել, որ ուսանողները և վարպետները բավարարված են այդ միջավայրից:

Առաջին մասնաշենքում գործում է նաև գրադարան՝ համալրված 8000 կտոր գրականությամբ, որոնց մեծ մասը ոչ ժամանակակից գրականություն է: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ուսանողները գրադարանից հիմնականում օգտվում են դասաժամերին հանրակրթական առարկաների դասագրքերը փոխանակելիս, իսկ բարձր կուրսերում ուսանողները հաճախ չեն օգտվում մասնագիտական գրականությունից: Վերջին տարիներին գրադարանը համալրվել է միայն հանրակրթական դասագրքերով և ՄԿՈՒԶԱԿ-ի կողմից տրամադրված մասնագիտական գրականությամբ: Պետք է փաստել, որ հիմնական մասնագիտական գրականությունը գտնվում է նաև ամբիոններում և մասնագիտական դասասենյակներում, մասնավորապես՝ անգլերենի համար նախատեսված դասասենյակում առկա է անգլերեն լեզվով 31 հատոր համաշխարհային գրականություն, ինչպես նաև «Հարվարդի դասականները» բազմահատորյակը, որը ձեռք է բերվել դասախոսի տարբեր դրամաշնորային ծրագրերի մասնակցելու արդյունքում:

Քոլեջի առաջին մասնաշենքն ունի նաև բուժկետ՝ համապատասխան կահավորմամբ և դեղորայքով: ՄՈՒՀ-ն ունի նաև մարզադահլիճ, որն ունի հիմնանորոգման կարիք և այնտեղ դասապրոցես իրականացնել հնարավոր չէ: Դասապրոցեսի իրականացման համար նախատեսված է լսարան, որը կահավորված է մեկ թենիսի սեղանով և երեք աշակերտական սեղաններով, որոնց վրա ուսանողները խաղում են նարդի, շաշկի և շախմատ¹¹: Եղանակային պայմաններից ելնելով ուսանողները հնարավորություն ունեն դասապրոցեսն իրականացնել մասնաշենքին կից, համայնքին պատկանող բացօթյա մարզադաշտում: ՄԲՊԲ-ն այս մասնաշենքում ունի նաև արխիվ, որտեղ պահվում են հրամանագրքերը, ամփոփագրերը, դասամատյանները, կուրսային աշխատանքները, հաշվապահական փաստաթղթերը, աշխատակազմի և շրջանավարտների անձնական գործերը և այլ արխիվային փաստաթղթեր:

Երկրորդ մասնաշենքում են իրականացվում նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերը: Այստեղ սովորող ուսանողների համար գործում է գրադարան (թվով 5662 գիրք), որն ունի արդի գրականությամբ համալրման կարիք: Ֆիզկուլտուրայի դահլիճում հնարավոր չէ

¹¹ Նախադասությունը խմբագրվել է ՄՈՒՀ-ի դիտարկումների հիման վրա:

կազմակերպել դասապրոցես, ճաշարանը շինարարական վիճակում է, չի գործում հանդիսությունների դահլիճ, փորձագիտական այցի ժամանակ չէր գործում նաև ինֆորմատիկայի լաբորատորիան՝ առկա երկու համակարգիչների խափանման պատճառով: Շենքում առկա է «Տրանսպորտային միջոցների շահագործում և նորոգում» մասնագիտության դասասենյակը, որը կահավորված է խորհրդային ժամանակաշրջանից խնամքով պահպանված ստենդներով, որոնք արդիական և կիրառելի չեն, գործում է ՆԶՊ դասասենյակ:

Երրորդ մասնաշենքում առկա են երկու նոր վերանորոգված, ժամանակակից սարքավորումներով հագեցած լաբորատորիաներ՝ «Վերականգնվող էներգիայի, էներգետիկ կայանների մոնտաժման, նորոգման և սպասարկման» և «Էլեկտրատեխնիկայի և փականագործային»: Այս մասնաշենքում գործում են նաև «Եռակցման աշխատանքներ կատարելու համար» նախատեսված և «Ավտոհանգույցների և փականագործական» արհեստանոցները: Մասնաշենքում ՄԲՊԲ-ի բազայի վրա ստեղծվել է տեխնոլոգիական ուսուցման կենտրոն (ՏՈՒԿ), որը հագեցած է տեխնոլոգիական ուսուցման համար անհրաժեշտ սարքավորումներով: ՄԲՊԲ-ի ուսանողների համար «Ֆերտի» ՀԿ-ն հիմնել է «Ցածր ածխածնային էներգիայի ուսումնական կենտրոն»:

ՄԲՊԲ-ի բյուջետային մուտքերի հիմնական մասն ապահովվում է պետական ֆինանսավորման հաշվին՝ 2021-2022թ. և 2022-2023 բյուջետային մուտքերը կազմել են 98,61%, արտաբյուջետային մուտքերը 1,39%, որից կատարվել է աշխատավարձի վճարումներ 88%, շահութահարկի և ԱԱՀ-ի գծով վճարումներ պետբյուջե 0,02 %, կրթաթոշակ 10%, կատարվել են տնտեսական ծախսեր 3,62 %, ծառայությունների ձեռքբերման ծախսեր 0,08%, այլ ծախսեր 0,28%: Փաստաթղթերի ուսումնասիրություններից պարզ դարձավ, որ այդ տարիներին գումար է հատկացվել երեք աշխատակիցների վերապատրաստման համար (2021-2022թ. 90000դր, 2022-2023թ. 30000դր), համակարգչային սարքերի և նյութերի համար (2022-2023թ. 202500դր), հատկացվել է ֆինանսական միջոցներ համակարգիչների (2021-2022թ. 998000դր) և մարզագույքի ձեռքբերման համար (2021-2022թ. 139700դր): ՄՈՒՀ-ը նոր ռեսուրսների ձեռքբերման երկարաժամկետ պլանավորում և ռեսուրսների պահպանման վերաբերյալ վերլուծություններ չի իրականացնում:

Քոլեջն իր ֆինանսական բարելավումը տեսնում է պետբյուջեից կատարվող հատկացումների, վճարովի ուսուցման համակարգում սովորողների վարձավճարների և դրամաշնորհային ծրագրերից ստացվող մուտքերից: Վերջինիս հետ կապված Քոլեջն ակտիվ քայլեր չի իրականացնում: Վերջին երեք տարիների ֆինանսական հաշվետվություններից տեսանելի է, որ ծախսերը գերազանցել են եկամուտները, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, նախորդ տարիներին ՄՈՒՀ-ն ունեցել է որոշ խնայողություններ: Քոլեջի մասնաշենքերի տանիքներին տեղակայված են արևային ֆոտովոլտային կայաններ, որոնք հնարավորություն են տալիս կատարել էլեկտաէներգիայի խնայողություններ:

ՄՊԲ-ն արտաքին փաստաթղթաշրջանառությունն ապահովում է Mulberry համակարգի միջոցով: Ներքին փաստաթղթաշրջանառության համար գործում է թղթային տարբերակը: 1-ին, 2-րդ և 3-րդ մասնաշենքերի միջև տեղեկատվության փոխանցումը հիմնականում իրականացվում է հեռախոսային կապի միջոցով, երբեմն էլ թղթային տարբերակով: ՄՈՒՀ-ը նախկինում ունեցել է

պաշտոնական կայքէջ, որը ներկայումս չի գործում՝ պայմանավորված ֆինանսական միջոցների սղության: Ներկայումս ՄՊԲԲ-ի համար կարևոր և ռազմավարական նշանակություն ունեցող փաստաթղթերը չեն հրապարակվում: Հաշվապահական գործընթացները տեղի են ունենում «ՀԾ հանրային հատված» ծրագրի միջոցով:

Քոլեջի 1-ին մասնաշենքում տեղադրված են տեսախցիկներ, որոնց միջոցով միջանցքներում, համակարգչային լսարաններում և մասնաշենքի մուտքային տարածքում իրականացվում է վերահսկողություն, առաջին հարկում տեղակայված է պահակակետը, պահակներն աշխատում են գրաֆիկով: 2-րդ և 3-րդ մասնաշենքերի տարածքը մասնակի ցանկապատված է, առկա են քոլեջին պատկանող, չգործող, վթարային շինություններ¹²: Անհրաժեշտ է նաև նշել, որ քոլեջի երեք մասնաշենքերն ունեն հիմնանորոգման և կենտրոնացված ջեռուցման համակարգի կարիք: Քոլեջի բոլոր մասնաշենքերում ջեռուցումը կազմակերպվում է գազի վառարանների միջոցով, դասասենյակներում պատուհանափեղկերի մաշվածության հետևանքով սեզոնային ժամանակահատվածում կատարում են պոլիէթիլենային թաղանթներով ջերմամեկուսացում: Առկա է ՔՊ շտաբի պետի պաշտոնի նկարագիր և ՔՊ շտաբի հանձնաժողովի և խմբերի ցուցակ: Քոլեջի մասնաշենքերում տեղադրված են կրակմարիչներ, և տեսանելի վայրերում փակցված են մասնաշենքից տարհանման սխեմաներ՝ ուղեցույցներ:

Հատուկ կարիքներ ունեցող ուսանողները Քոլեջում թվով 6-ն են, և սովորում են 1-ին մասնաշենքում, որի մուտքը ապահովված է թեքահարթակով: Քոլեջն ունի մեկ բուժքույր, ով աշխատում է 1-ին մասնաշենքում և չի սպասարկում 2-րդ և 3-րդ մասնաշենքերի արհեստագործական հատվածը:

ՄԲՊԲ-ի միջին մասնագիտական կրթություն իրականացնող մասնաշենքում ուսանողներին տրամադրվող ռեսուրսների և ծառայությունների օգտակարության, հասանելիության և արդյունավետության գնահատման մեխանիզմներն են՝ ռեսուրսներից բավարարվածության վերաբերյալ ներքին և արտաքին շահակիցների շրջանում անցկացվող հարցումները, քոլեջում կազմակերպվող քննարկումներն ու հանդիպումները, ինչպես նաև «Բողոքների և առաջարկությունների» արկղի պարունակության վերլուծությունը: Հարցաթերթերում առկա են ռեսուրսների ու ծառայությունների օգտակարությունը, հասանելիությունն ու արդյունավետությունը գնահատող հարցեր, ինչպես նաև կարծիքներ և առաջարկություններ: Ռեսուրսներով ապահովվածության բավարարվածությունը դրական են գնահատել ուսումնառողների 78,1%-ը, դասավանդողների 47,7%-ը: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հարցման մասնակիցները առաջարկություններ են ներկայացրել բուժետի վերաբացման, մասնաշենքի հիմնանորոգման, գրադարանը նոր մասնագիտական գրքերով համալրման մասին և այլն:

Դատողություններ: Դրական է, որ ՄՊԲԲ-ն ընդհանուր առմամբ ունի համապատասխան տարածք կրթական գործընթացները կազմակերպելու համար: Չնայած նրան, որ քոլեջը վերջին ժամանակահատվածում կարողացել է ձեռք բերել որոշակի նյութական ռեսուրսներ

¹² Խմբագրվել է ՄՈՒՀ-ի դիտարկումների հիման վրա:

համակարգիչների տեսքով, այնուամենայնիվ ռեսուրսների արդիականացման խնդիրը դեռևս մնում է չլուծված: Բացի այդ, շենքային պայմանների և կրթական ծրագրերի ռեսուրսային բարելավումներն իրենցից ենթադրում են չափազանց մեծ ֆինանսական ներդրումներ, որն այս պահին ՄՈՒՀ-ը տրամադրել չի կարող: Մտահոգիչ է, որ քուլեջի ղեկավար անձնակազմը ռեսուրսային բարելավումները հիմնականում տեսնում է պետական ֆինանսավորման միջոցով, և հավելյալ ֆինանսական ռեսուրսների ձեռքբերման ուղղությամբ ակտիվ քայլեր չի ձեռնարկում: Նման ռեսուրսային պայմաններում նաև ռիսկային է նոր կրթական ծրագրերի ներդրումը, դա է ցույց տալիս նաև «Խոհարարական գործ» ՄԿԾ-ի իրականացումը, վերջինիս համար ՄՈՒՀ-ը չունի բավարար ուսումնական միջավայր և գործատուների հետ համատեղ ռազմավարություն, որը թույլ կտար գործնական ժամերի իրականացման համար կիրառել գործատուների ռեսուրսները, արդյունքում վտանգի տակ է դրված սահմանված վերջնարդյունքների լիարժեք ձեռքբերումը: Դրական օրինակ է միջազգային գործընկերների մասնակցությամբ ՄԿԾ-ների ներդրումը, որը հնարավորություն է ընձեռում կրթական ծախսերը հոգալ գործընկերների միջոցով:

ՄՈՒՀ-ն ունի բավական ընդարձակ տարածքներ, միայն արհեստագործական 2 մասնաշենքերում կրթություն են ստանում 88 ուսանող, բավական տարածքներ մնում են չօգտագործված, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ հավելյալ եկամուտների ձեռքբերման տեսանկյունից սա ՄՈՒՀ-ի համար կարող է լինել առավելություն:

Մտահոգիչ է, որ ՄՈՒՀ-ը հանրակրթական առարկաների (քիմիա, ֆիզիկա) ուսուցման համար ունի համապատասխան լաբորատոր համակազմ, սակայն վերջիններս չեն կիրառվում քիմիական նյութերի բացակայության պատճառով: Փորձագիտական խումբը նշում է, որ քիմիական պարզագույն նյութերի ձեռքբերումը կարող է իրենից չենթադրել մեծ ֆինանսական ռեսուրսներ, ՄՈՒՀ-ի ղեկավար անձնակազմը կարող է դիմել բուհերին կամ այլ ուսումնական հաստատություններին (որոնք ունեն քիմիական ուղղությամբ կրթական ծրագրեր) համապատասխան նյութերի ձեռքբերման հարցում աջակցություն ստանալու նպատակով: Այս մոտեցումը կարող է նպաստել ուսանողների համար համապատասխան լաբորատոր միջավայրի և կրթական արդյունքների ձևավորմանը:

ՄՈՒՀ-ի գրադարանը կարիք ունի նաև ժամանակակից գրականությամբ համալրվելու, և հաշվի առնելով ՄՈՒՀ-ում էլեկտրոնային ռեսուրսների արդյունավետ կիրառման փորձառությունը, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄՊԲԲ-ն կարող է ձևավորել էլեկտրոնային գրադարան ներսում և անդամակցել տարբեր էլեկտրոնային գրադարանների, վերջինս կնպաստի քիչ ֆինանսական ռեսուրսների ներդրմանը և ժամանակակից գրականությամբ համալրմանը:

Դրական է, որ արտաքին փասաթղթաշրջանառությունը Քոլեջում իրականացվում է «Mulberry» համակարգով, ինչը ապահովում է գործընթացների անխափան իրականացմանը: Իսկ ինչ վերաբերում է ներքին փաստաթղթաշրջանառությանը, ապա էլեկտրոնային տարբերակով այն իրականացնելու համար անհրաժեշտ են ինստիտուցիոնալ մեխանիզմների ներդրում:

Դրական է, որ Քոլեջի մասնաշենքերում որոշակիորեն առկա է անվտանգ միջավայր, այնուամենայնիվ հաշվի առնելով նախնական արհեստագործական մասնագիտությունների

առանձնահատկությունները անվտանգության տեսանկյունից, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ բուժքրոջ ներկայությունը կարևոր է նաև արհեստագործական մասնաշենքում՝ սովորողների աշխատանքային անվտանգության պահպանման տեսանկյունից (սարքավորումների հետ արտադրական ուսուցում իրականացնելիս): Բացի այդ, Քոլեջի համար կարևոր է կենտրոնական ջեռուցման համակարգի ձեռքբերումը, ներկայումս օգտագործվող տաքացուցիչները անվտանգության տեսանկյունից այդքան էլ հուսալի չեն, և որքան էլ ՄՈՒՀ-ի աշխատակիցները հետևում են անվտանգության նորմերի պահպանմանը, այնուամենայնիվ այն առավելապես կախված է մարդկային գործոնից:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Սևանի պետական բազմագործառնության թուլեջի ռեսուրսային բազան ոչ ամբողջությամբ է բավականացնում ՄԿԾ-ների լիարժեք իրականացմանը, բյուջեն հիմնականում ձևավորվում է ուսանողների վարձավճարներից, վերջին տարիներին ՄՈՒՀ-ի ծախսերը գերազանցում են ստացված եկամուտը, շենքային պայմաններն ունեն հիմնային բարելավման կարիք, առկա չէ լոկալ ջեռուցման համակարգ, հանրակրթական առարկաների շրջանակներում եղած լաբորատոր նյութերն արդյունավետորեն չեն կիրառվում, առկա է գրադարանի համալրման և արդիականացման կարիք, ՄՈՒՀ-ն ունի անվտանգ միջավայր ձևավորելու խնդիր, Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ թուլեջը չի բավարարում չափանիշ 7-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: ՄԲՊԲ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 7-ի պահանջներին գնահատում է **անբավարար:**

VIII. ՀԱՍԱՐԱԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն իր տրամադրած կրթության, իրականացրած հետազոտության և օգտագործած ռեսուրսների համար հաշվետու է պետությանը և հասարակությանը:

Փաստեր: Սևանի բազմագործառնության պետական թուլեջը, սահմանված կարգի համաձայն, իր գործունեության վերաբերյալ հաշվետվություններ է ներկայացնում Լիազոր մարմնին և այլ գերատեսչություններին: Պետական ամփոփիչ ատեստավորման հանձնաժողովը նույնպես հաշվետվություն է ներկայացնում լիազոր մարմնին՝ քննությունների արդյունքների վերաբերյալ, որտեղ ներկայացվում են որոշ առաջարկություններ ուսանողների մասնագիտական զարգացման ուղղությամբ, օրինակ՝ առավել շատ հաղորդակցում ոլորտի պրակտիկ մասնագետների հետ:

Քոլեջում ներդրված է ներքին հաշվետվողականության համակարգ՝ ըստ հիերարխիկ կապերի: Տնօրենը տարեկան հաշվետվություններ է ներկայացնում կառավարման խորհրդին, ստորաբաժանումները, ամբիոնի վարիչները, տնօրենի տեղակալները՝ տնօրենին, իսկ ուսանողական խորհուրդը՝ տնօրենական խորհրդին: Հաշվետվությունների

ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ դրանք ընդհանուր առմամբ ողջ տարվա կատարված աշխատանքների ամփոփ նկարագրերն են: ՄՈՒՀ-ում առկա չէ հաշվետվությունների ներկայացման միասնական ձևաչափ, որը կունենա հստակ բաժիններ, ինչպես նաև կկապակցվի ՌԾ նպատակների և խնդիրների իրականացմանը:

Ստորաբաժանումների, ամբիոնի վարիչների և տնօրենի տեղակալների հաշվետվությունների ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ դրանք հաճախ կատարված աշխատանքների շարադրանք է, օրինակ՝ պարապմունքների դասացուցակի կազմում, դասալուսումների իրականացում և այլն, առկա չեն քանակական և որակական վերլուծություններ, որոնք ցույց կտան աշխատանքների արդյունքում գրանցված առաջընթացը կամ բարելավման ենթակա կողմերը:

Քոլեջը հասարակությանն իր գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվությունը հաղորդում է ֆեյսբուքյան էջի՝ <https://www.facebook.com/sevan.bazmagorcarutayin>, ուսումնական հաստատություններ կատարած այցերի, քոլեջում առկա հայտարարությունների միջոցով: Ֆեյսբուքյան էջում տեղադրվում են ուսանողների առօրյայի, ընդունելության կազմակերպման և արդյունքների, կրթական գործընթացների վերաբերյալ տեղեկատվություն: Վերջինիս ուսումնասիրությունը ցույց տվեց, որ հրապարակումներ հաճախակի տեղի չեն ունենում, էջի թարմացման համար պատասխանատու է «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական առարկաների ամբիոնի վարիչը, որն աշխատանքներն իրականացնում է կամավորության սկզբունքով: Էջն ունի 1227-ից ավել հետևորդ:

Քոլեջի ներքին շահակիցները քոլեջի վերաբերյալ տեղեկատվություն են ստանում նաև լսարաններում և միջանցքներում փակցված ցուցատախտակներից (ժամանակացույցներ, դասացուցակ, հայտարարություններ), ինչպես նաև կուրսղեկների և հեռախոսազանգերի միջոցով:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջը նախկինում ունեցել է պաշտոնական կայքէջ, որը մշակված է եղել ՏՏ դասախոսների կողմից, վերջինս ֆինանսական սղության պատճառով ներկայումս չի գործում: ՄՈՒՀ-ի համար ռազմավարական նշանակություն ունեցող փաստաթղթերը հիմանականում չեն հրապարակվում:

Քոլեջը հասարակության հետ հետադարձ կապի պահպանման մեխանիզմ է դիտարկում իր ֆեյսբուքյան էջը և էլեկտրոնային փոստը՝ sevan_sc@yahoo.com: Անհրաժեշտ է նշել, որ ՄՈՒՀ-ն արագորեն չի արձագանքում իրեն տրված հարցերին:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի գործունեության վերաբերյալ տեղեկատվություն լուսաբանվել է նաև «Հ1», «Մաք24» և մարզային «Գեղամա» հեռուստաալիքներով:

Ինչ վերաբերում է հասարակությանը գիտելիքներ փոխանցելուն, ապա փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ քոլեջի «Նախադպրոցական կրթություն» մասնագիտության ուսանողները պարբերաբար տիկնիկային ներկայացումներ են կազմակերպում և ցուցադրում Սևան համայնքի մի շարք մանկապարտեզներում՝ ներկայացնելով իրենց մասնագիտական կարողություններն ու հմտությունները, ինչպես նաև փոխանցելով երեխաներին մարդկային և բարոյական արժեքներ: «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային

համալիրներում» մասնագիտության ուսանողները ակտիվ մասնակցություն են ցուցաբերում Սևան քաղաքում իրականացվող փառատոններում, ընդգրկվում են որպես կամավորներ և մասնակցում կազմակերպչական աշխատանքներին:

Դատադրություններ: Դրական է, որ քոլեջն ունի ներդրված հաշվետվողականության համակարգ, որը ներքին և արտաքին շահակիցներին հնարավորություն է ընձեռում ծանոթանալու ՄՈՒՀ-ի գործունեությանը: Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խումբը նշում է, որ հաշվետվությունները նաև միջոց են ռազմավարական պլանավորմանը հետևելու և վերջինիս իրականացումը գնահատելու համար, ուստի ՌԾ-ից բխող հաշվետվությունների ներկայացման միասնական ձևաչափի ներդրումը կնպաստի ՌԾ նպատակների գնահատմանը: Անհրաժեշտ է նշել նաև հաշվետվությունների վերլուծական բաղադրիչի ներդրման անհրաժեշտությունը բոլոր ստորաբաժանումներում, որը կնպաստի բարելավման ենթակա կողմերի բացահայտմանը և ՄՈՒՀ-ի ինստիտուցիոնալ արդյունավետության բարձրացմանը:

Դրական է, որ ՄՈՒՀ-ն ունի որոշակի ակտիվություն սոցիալական հարթակներում, միևնույն ժամանակ այս ուղղությունը դեռևս բարելավման կարիք ունի, շահակիցների շրջանում ակտիվությունը պահպանելու և Քոլեջի գործունեությունն առավել հանրային դարձնելու համար անհրաժեշտ է պատասխանատու (Ֆորմալ), ով պարբերաբար կգրադվի էջի թարմացումներով և վերջինիս գրավչության բարձրացմամբ: Իսկ ինչ վերաբերում է պաշտոնական կայքէջին, ապա փորձագիտական խումբը գտնում է, որ ՄՈՒՀ-ն ունի նաև ներքին ռեսուրսներ (տեղեկատվական տեխնոլոգիաների ամբիոն) համեմատաբար քիչ ֆինանսական միջոցներ ներդնելով արդյունք ունենալու համար: Համալրված և պարբերաբար թարմացվող կայքի առկայությունը կնպաստի ներքին և արտաքին շահակիցների շրջանում Քոլեջի վարկանիշի և հաշվետվողականության բարձրացմանը:

Դրական է, որ ՄՈՒՀ-ն ունի հետադարձ կապի որոշ մեխանիզմներ, որոնք հնարավորություն են տալիս բացահայտելու շահակիցների որոշակի կարիքները, այնուամենայնիվ այս ուղղությամբ գործընթացներն առավել համակարգված դարձնելու անհրաժեշտություն կա:

Իսկ ինչ վերաբերում է հասարակությանը գիտելիքներ և արժեքներ փոխանցելուն, ապա դրական է, որ այս ուղղությամբ որոշակի գործընթացներ իրականացվում են: Միևնույն ժամանակ փորձագիտական խումբը նշում է, որ Քոլեջի մասնագիտությունների բազմազանությունը հնարավորություն է ընձեռում իրականացնելու բազմոլորտ միջոցառումներ, որոնք կարող են նպաստել հասարակության շրջանում թվային գիտելիքների և տարածքային զբոսաշրջության զարգացմանը և այլն:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄՈՒՀ-ում որոշակիորեն առկա է ներքին և արտաքին հաշվետվողականության համակարգ, քոլեջի գործընթացների տեսանելիության և թափանցիկության նպատակով առկա է ֆեյսբուքյան էջ, գործում են հետադարձ կապի և հասարակությանը գիտելիքներ և արժեքներ փոխանցելու որոշ մեխանիզմներ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Սևանի բազմագործառության պետական քոլեջը բավարարում է չափանիշ 8-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: ՄԲՊԲ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 8-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

IX. ԱՐՏԱՔԻՆ ԿԱՊԵՐՈՐ ԵՎ ՄԻՋԱԶԳԱՅՆԱՑՈՒՄԸ

ՉԱՓԱՆԻՇ: Արտաքին կապերի միջոցով ՄՈՒՀ-ը խրախուսում է փորձի փոխանակումը և զարգացումը՝ նպաստելով հաստատության միջազգայնացմանը:

Փաստեր: Արտաքին կապերի և միջազգայնացման գործընթացները ՄՊԲ-ի 2019-2024 թթ. ՌԾ առաջնահերթություններից չեն: Քոլեջի արտաքին կապերի ձևավորման և զարգացման համար պատասխանատու է տնօրենը, պրակտիկայի վարիչը, կարիերայի պատասխանատուն, ինչպես նաև որոշակիորեն ամբիոնների վարիչները և ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալը: Փորձագիտական այցից և ինքնավերլուծությունից պարզ դարձավ, որ Քոլեջը տարբեր կրթական ծրագրերի շրջանակներում համագործակցում է շուրջ 40 գործատու-գործընկերների հետ: Քոլեջն ունի պայմանագրեր **հյուրանոցների** («Նոյ լենդ» «Նավասար», «Ռամմար»), **մանկապարտեզների** («Զարթոնք», «Հեքիաթ», «Մանչուկ», «Գալիք»), **բանկերի** («ՎՏԲ Հայաստան», «Հայրիզնեսբանկ» և այլն), **SS ընկերությունների** («Տեսվան», «GLOBAL IT COMPANY» և այլն) և **այլ կազմակերպությունների** հետ: Համագործակցության առանցքում են հիմնականում գտնվում պրակտիկաների կազմակերպումը և գործընկերների հետ կրթական ծրագրերի բարելավումները: Անհրաժեշտ է նշել, որ Քոլեջն ունի գործատուի հետ համագործակցության լավ փորձ: «Տեսվան» ՄՊԸ-ի հետ համատեղ ՄՈՒՀ-ը «Հաշվողական տեխնիկայի ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» ՄԿԾ-ում ներդրել է նոր 2 առարկա՝ «Թեստավորում» և «SEO ստանդարտացում վեբի համար», որի նպատակն է ուսանողների մոտ ձևավորել IT ոլորտի որակի ապահովման կարողություններ: Առարկաների դասավանդման նպատակով կազմակերպությունը ՄՈՒՀ-ին տրամադրել է նաև 2 պրակտիկ մասնագետներ, որոնք դասավանդման ընթացքում կիրառում են կազմակերպության աշխատանքային դեպքերը (case-երի):

2010թ.-ից Ֆրանսիայի աջակցությամբ Գեղարքունիքի մարզում ներդրվել է այլընտրանքային էներգիայի զարգացմանն ուղղված նախագիծ, որի շրջանակներում ՄՊԲ-ում և Սևանի արհեստագործական պետական ուսումնարանում (2018 թվականից ՄԲՊԲ-ն) ներդրվել է «Վերականգնվող էներգիայի, էներգետիկ կայանների մոնտաժման, նորոգման և սպասարկման» ՄԿԾ-ն: Ծրագրի շրջանակներում Քոլեջը ձեռք է բերել ժամանակակից լաբորատորիա՝ հազեցած նորագույն սարքավորումներով: Քոլեջի աշխատակիցները ծրագրի շրջանակներում նաև մասնակցել են վերապատրաստումների Ֆրանսիայում այնտեղի լավ փորձը ՄՈՒՀ-ում տեղայնացնելու նպատակով: Քոլեջը համագործակցում է նաև ֆրանսիական ՖԱԱՌԱԼՊ տեխնոլոգիական ուսումնական կենտրոնի հետ, որի շրջանակներում ձեռք է բերել «Վերականգնվող էներգիայի, էներգետիկ կայանների մոնտաժում, նորոգում և սպասարկում

/փորձարարական/» կրթական ծրագրի հետ կապված գործիքային համակազմ: Նույն կրթական ծրագրի շրջանակներում ՄՈՒՀ-ը համագործակցում է «ԱՐՓԻ-ՍՈԼԱՐ» ՄՊԸ-ի հետ, որի արդյունքում ուսանողներն իրենց պրակտիկան անցկացնում են կազմակերպությունում և իրականացնում են արևային համակարգերի և ջրատաքացուցիչների տեղադրում:

ՄԲՊՔ-ն համագործակցել է նաև «Ֆերտի» ՀԿ-ի հետ, որի աջակցությամբ Քոլեջում հիմնել է «Ցածր ածխածնային էներգիայի ուսումնական կենտրոն» ուսանողների համար: ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի (ՄԱԶԾ) Գլոբալ էկոլոգիական հիմնադրամի Փոքր դրամաշնորհներ կենտրոնի կողմից ՄՈՒՀ-ի 2 մասնաշենքերի տանիքներում տեղադրվել են 5կվտ հզորությամբ արևային վահանակներ:

Միջազգայնացման գործընթացներ իրականացնելու նպատակով ՄՈՒՀ-ը հայտագրվել է Էրազմուս+ ծրագրին, փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ այս ուղղությամբ դեռևս հստակ նախաձեռնություններ առկա չեն:

Իսկ ինչ վերաբերում է այլ միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների հետ համագործակցությանը, ապա անհրաժեշտ է նշել, որ Քոլեջն ունի կնքված հուշագրեր Գեղարքունիքի մարզի նախնական մասնագիտական և միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների, «Տավուշի Պատրիկ Տելեճեան տարածաշրջանային քոլեջ» հիմնադրամի, Արցախի Հանրապետության Շուշի քաղաքի «Եզնիկ Մոզյան արհեստագործական ուսումնարան» հիմնադրամի հետ: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ կնքված հուշագրերի շրջանակներում հստակ գործընթացներ և արդյունքներ առկա չեն:

Ըստ ինքնավերլուծության դասախոսական կազմի մոտ 50%-ը, վարչական կազմի մոտ 30%-ը տիրապետում են օտար լեզուների (ռուսերեն, անգլերեն) : Իսկ ինչ վերաբերում է ուսանողների օտար լեզվի իմացությանը, անհրաժեշտ է նշել, որ Քոլեջում դասավանդվում է 3 օտար լեզու՝ ռուսերեն, անգլերեն և գերմաներեն: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ այն կրթական ծրագրերում, որտեղ օտար լեզուն մասնագիտական է և վերջինիս ուսումնասիրությանը տրամադրվում է առավել շատ ժամաքանակ, օրինակ՝ «Մպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» և «Հաշվողական տեխնիկայի ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում», այնտեղ ուսանողների լեզվի իմացությունն առավել բարձր է:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ միջազգային գործընթացին ինտեգրվելու արդյունավետության բարձրացման նպատակով ՄԲՊՔ-ում մշակման փուլում է գտնվում դասախոսական անձնակազմի օտար լեզվի վերապատրաստման ծրագիրը: Վերջինս նախատեսված է իրականացնել նոյեմբեր ամսին:

Դաստողություններ: Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ Քոլեջն ունի գործատու-գործընկերների ընդգրկուն ցանկ, որը նպաստում է կրթական ծրագրերի բարելավմանը և պրակտիկաների անխափան կազմակերպմանը: Գովելի է, «Հաշվողական տեխնիկայի ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» կրթական ծրագրի գործատուի հետ համատեղ իրականացնելը, որը նպաստում է ոչ միայն ուսանողներին առանջացիկ կարողությունների փոխանցմանը, այլև պրակտիկ մասնագետների ներգրավմանը և

շրջանավարտների զբաղվածության ցուցանիշների բարձրացմանը: Փորձագիտական խումբը խրախուսում է այս մոտեցումը տարածել նաև մյուս կրթական ծրագրերում, որը կապահովի քոլեջի ունեցած բոլոր կրթական ծրագրերի թիրախային իրականացմանը և շրջանավարտների մրցունակության ապահովմանը:

Փորձագիտական խումբը դրական է գնահատում, որ արտաքին կապերի և միջազգայնացման գործընթացների զարգացման համար քոլեջը համագործակցել է մի շարք միջազգային կազմակերպությունների հետ՝ ունենալով միջազգային գործուղումներ, վերապատրաստումներ և ռեսուրսների բարելավումներ: Այս տեսանկյունից խումբը միայն նշում է, որ անհրաժեշտ է, որպեսզի Քոլեջն ինքը նախաձեռնողականություն ցուցաբերի ծրագրերի հայթայթման ուղղությամբ, որը թույլ կտա բարելավումներ ունենալ ոչ միայն մեկ ծրագրում, այլև մյուս ծրագրերում: Վերջինս կնպաստի ՄԿԾ-ների հավասարազոր զարգացմանը: Այս տեսանկյունից Քոլեջի համար լավ հնարավորություն է դիտարկվում Erasmus+ ծրագրերին մասնակցությունը: Հաջողություններ գրանցելու համար ՄՈՒՀ-ը կարիք կունենա ունենալ պատասխանատուի, ով կունենա կարողություններ գործընկերներ գտնելու, նրանց հետ կապեր հաստատելու, գաղափարներ քննարկելու և գործընթացները կազմակերպելու և իրականացնելու համար: Այս ուղղության զարգացումը կնպաստի դասախոսական և ուսանողական կազմերի զարգացմանը և ռեսուրսային բազայի բարելավմանը: Կարևոր է, որ Քոլեջը պատկերացնում է, որ միջազգայնացման գործընթացների համար պետք է զարգացնի ներքին շահակիցների օտար լեզվի տիրապետման կարողությունները, փորձագիտական խումբը քոլեջին խրախուսում է, որպեսզի այս աշխատանքներն իրականացվեն պարբերաբար և Քոլեջը հետևի դրա առաջընթացին:

Իսկ ինչ վերաբերում է ՄՈՒՀ-ի այլ միջին մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների հետ համագործակցությանը, ապա խումբը նշում է, որ դրանք առավել ակտիվացնելու կարիք ունեն, միջքոլեջային համագործակցությունները կնպաստեն լավագույն փորձի տարածմանը, դասախոսական կազմերի միջև փորձի փոխանակմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ ՄՈՒՀ-ն ունի գործընկեր կազմակերպությունների հետ համագործակցության լայն շրջանակ, առկա է լավ փորձ գործատուի հետ միասնական կրթական ծրագիր իրականացնելու, ՄՈՒՀ-ն ունի միջազգային ծրագրերի մասնակցության փորձառություն, որը նպաստել է ռեսուրսային բարելավումների, որոշակի քայլեր են իրականացվում ներքին շահակիցների շրջանում օտար լեզուների զարգացման ուղղությամբ, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ Սևանի բազմագործառնության պետական քոլեջը բավարարում է չափանիշ 9-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: ՄԲՊԲ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը ՉԱՓԱՆԻՇ 9-ի պահանջներին գնահատում է **բավարար:**

X. ՈՐԱԿԻ ՆԵՐՔԻՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՀԱՄԱԿԱՐԳ

ՉԱՓԱՆԻՇ: ՄՈՒՀ-ն ունի որակի ապահովման ներքին համակարգ, որը նպաստում է հաստատության բոլոր գործընթացների շարունակական բարելավմանը և որակի մշակույթի ձևավորմանը:

Փաստեր: 2019-2024թ. Ռազմավարական ծրագրում որակի ապահովման գործընթացները դիտարկվում են առաջնահերթություն: ՄՈՒՀ-ը նպատակադրված է կատարելագործել և հզորացնել ներքին որակի ապահովման համակարգը՝ եվրոպական չափանիշներին համապատասխան: ՄԲՊՔ-ում որակի ներքին ապահովման համակարգը ներդրվել է 2020թ.-ից: ՄԲՊՔ-ի ՈԱ աշխատանքները կազմակերպելու և կանոնակարգելու նպատակով 2021թ. հոկտեմբերին տնօրենի կողմից հաստատվել է «ՄԲՊՔ ՊՈԱԿ-ի կրթության որակի ապահովման կանոնակարգը» և «ՄԲՊՔ որակի ապահովման քաղաքականությունը և ընթացակարգը»: Քաղաքականության մեջ սահմանվում է որակի ապահովման նպատակները և խնդիրները: Դրանք են՝

1. Բարելավել քոլեջի կառավարման համակարգը և կատարելագործել նրա կառույցները,
2. Նպաստել քոլեջում որակի ապահովման մշակույթի ձևավորմանը և հետագա զարգացմանը,
3. Նպաստել քոլեջի միջազգայնացմանը, ՀՀ և արտերկրի քոլեջների հետ փոխադարձ կապերի հաստատմանն ու զարգացմանը, ակադեմիական փոխանակումների և շարժունության խրախուսմանը և միջին մասնագիտական կրթության ինտեգրմանը,
4. Նպաստել քոլեջում գիտահետազոտական գործունեության զարգացմանը և ուսումնական գործընթացի հետ դրա փոխկապակցվածությանը,
5. և այլն:

Անհրաժեշտ է նշել, որ այս ուղղություններով ՈԱ համակարգի կողմից հետազոտություններ չեն իրականացվում, տվյալներ չեն հավաքագրվում, որոնք հիմք կհանդիսանային սահմանված ուղղություններով բարելավման ենթակա ոլորտները բացահայտելու և խնդիրների լուծման ռազմավարությունների մշակման և անհրաժեշտ փոփոխությունների իրականացման համար: Մինևույն ժամանակ փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ շահակիցներն ունեն թույլ պատկերացումներ, թե ՈԱ համակարգն ինչ մեխանիզմներով կարող է իրականացնել քաղաքականությամբ սահմանված նպատակները և խնդիրները¹³: Սահմանված քաղաքականությունը չի բխում Քոլեջի շահակիցների կարիքներից:

Որակի ապահովման պատասխանատուի հաստիքը (1 դրույք) ներդրվել է 2020թ.-ին: ՈԱ պատասխանատուն գործընթացները մեկնարկելու համար 2020թ. առցանց վերապատրաստման է մասնակցել ՈԱԱԿ-ում: Ըստ կառավարման կառուցվածքի՝ ՈԱ պատասխանատուն հաշվետու է տնօրենին: ՄՈՒՀ-ը մշակել է նաև ՈԱ պատասխանատուի պաշտոնի անձնագիրը, որտեղ ներկայացված են աշխատակցի հիմնական գործառույթները, հիմնական պահանջվող

¹³ Նախադասությունը խմբագրվել է ՄՈՒՀ-ի հետ հանդիպման արդյունքում:

գիտելիքները, իրավունքները, պարտականությունները և պատասխանատվությունը: Ըստ պաշտոնի անձնագրի ՈԱ պատասխանատուի գործառույթները երկուսն են՝

1. Համակարգված գործընթացների միջոցով աջակցել կրթական չափորոշիչների պահպանման, կրթական ծրագրերի որակի ապահովման և շարունակական բարելավման աշխատանքներին:
2. Ստեղծել պայմաններ կրթական ծրագրերի որակի գնահատումն ու որակի ապահովումն իրականացնելու նպատակով:

Անհրաժեշտ է նշել, որ ՈԱ պատասխանատուի գործառույթներն ամբողջովին չեն ծածկում ՈԱ համակարգի առջև դրված խնդիրները:

ՈԱ պատասխանատուն իր գործունեությունը ծավալում է աշխատանքային տարեկան պլանների հիման վրա: Վերջին 3 տարիների աշխատանքային պլանների ուսումնասիրությունից պարզ դարձավ, որ որոշ գործընթացներ պլաններում անընդհատ կրկնվում են, օրինակ՝ բոլոր 3 տարիներին ՈԱ քաղաքականությունը մշակվում և վերանայվում է: Բացի այդ, երբեմն պլանավորման մեջ տեսանելի չեն հստակ գործողություններ, օրինակ՝ ընդլայնել ներքին և արտաքին շահակիցների ներգաղթվածությունը ՈԱ գործընթացներում, հասկանալի չէ, թե ներգրավումն ինչպիսի մեխանիզմների կամ գործընթացների շրջանակներում է տեղի ունենալու:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ շահակիցները՝ ուսանողները, դասախոսական կազմը, ստորաբաժանումների ղեկավարները, գործատուները, ԿԽ անդամները հիմնականում տեղեկացված չեն ՈԱ գործընթացներից: Ներքին շահակիցները մասնակցում են միայն որոշ հարցումների և ինքնավերլուծության գործընթացի իրականացմանը:

Շահակիցների կարիքների վերհանման, վերջիններիս բավարարվածությունը Քոլեջի ծավալած գործունեությունից գնահատելու նպատակով իրականացվել են հարցումներ շրջանավարտների, ծնողների, դասախոսների, առաջին կուրսեցիների, մասնագիտական խմբերի ուսանողների հետ: Հարցաթերթիկներում առկա են բազմաբովանդակ և ընդգրկուն հարցադրումներ: Մինևույն ժամանակ անհրաժեշտ է նշել, որ առկա չէ հարցումների անցկացման հստակ պլան-ժամանակացույց: Հարցումների արդյունքները ամփոփվել են տոկոսային հարաբերակցությամբ և ներկայացված են գրաֆիկական պատկերներով, որը քանակական պատկերացում է տալիս տվյալ հարցի շրջանակներում: Առկա չեն որակական և համեմատական վերլուծություններ (օրինակ՝ որն է պատճառը, որ ռեսուրսներից բավարարված են ուսանողների 78.1%-ը, իսկ դասախոսների 46,7%-ը), որոնք հնարավորություն կտան տեսնել պատճառահետևանքային կապերը, ինչպես նաև բացակայում է հարցումների արդյունքում վերհանված խնդիրների բարելավման ծրագիրը: Հարկ է նշել, որ չեն իրականացվել նաև հարցումների արդյունավետության գնահատման վերլուծություններ: Հարցումների մեխանիզմը ներդրվել է 2021-2022թ.ից, առաջին անգամ փորձարկել են «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության ուսանողների շրջանում հարցաշարի նպատակայնությունը հասկանալու համար, արդյունքում պարզ է դարձել, որ հարցումները պարզաբանման կարիք են ունեցել շահակիցների կողմից, հարցումները բարելավման փուլում են: Վերջին հարցումները եղել են օգոստոս ամսին առցանց եղանակով, որի ընթացքում ուսանողները գնահատել են դասախոսների աշխատանքի արդյունավետությունը:

Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ հարցումների արդյունքները քննարկվում են ամբիոններում, սակայն վերջիններս հետևանքներ չունեն, ոչ դրական, ոչ էլ բացասական: Հարցումները հիմք չեն հանդիսանում որոշումների կայացման համար:

Գործատուների շրջանում հարցումներ չեն իրականացվել՝ հասկանալու ՄԿԾ-ների բարելավման ուղղությունները: Անհրաժեշտ է նշել, որ մինչ այժմ հարցումներ չեն իրականացվել նաև նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) կրթական ծրագրերում սովորող ուսանողների շրջանում:

Իսկ ինչ վերաբերում է ՊԻԳԲ շրջափուլի իրականացմանը, ապա պետք է նշել, որ այն ամբողջությամբ ներդրված չէ ինչպես ՈԱ համակարգի գործարկման, այնպես էլ մյուս ոլորտներում: Դա են փաստում նաև ՈԱ պատասխանատուի աշխատանքային պլանները, վերջիններս չեն գնահատվում և չեն բարելավվում:

Արտաքին գնահատման նպատակով ՄՈՒՀ-ն իրականացրել է կարողությունների ինքնավերլուծություն, աշխատանքները կազմակերպելու համար ձևավորվել է աշխատանքային խումբ, որին մասնակից են եղել աշխատակիցներ բոլոր ստորաբաժանումներից: Փորձագիտական այցից պարզ դարձավ, որ ինքնավերլուծության գործընթացները նպաստել են, որպեսզի վարչական աշխատակիցները բացահայտեն նախնական մասնագիտական կրթական ծրագրերում եղած ռեսուրսները և տեղեկատվություն ստանան այնտեղ իրականացված միջազգային ծրագրերի վերաբերյալ:

ՈԱ գործընթացները Քոլեջի կողմից չեն հրապարակվում և լուսաբանվում՝ պայմանավորված պաշտոնական կայքէջի բացակայությամբ:

Դատողություններ: Դրական է, որ ՄՈՒՀ-ը 2020թ. -ից քայլեր է ձեռնարկում որակի ապահովման համակարգը ներդնելու ուղղությամբ: Գործընթացները կանոնակարգված իրականացնելու նպատակով մշակվել և ներդրվել է համապատասխան փաստաթղթային հենք, այնուամենայնիվ փաստաթղթերով սահմանված ՈԱ գործընթացները ամբողջովին չեն համապատասխանում այն գործընթացներին, որոնք իրականացվում են: Նման մոտեցումը կարող է հանգեցնել ՈԱ համակարգի ոչ լիարժեք կայացմանը:

Չնայած նրան, որ ՈԱ պատասխանատուն վերապատրաստվել է նախքան հաստիքը զբաղեցնելը, այնուամենայնիվ մասնագիտական շարունակական կարողությունների զարգացումը դեռևս շատ կարևոր է, որը կնպաստի ՈԱ գործընթացներն իրականացնելու մեխանիզմների բազմազանեցմանը և վերլուծությունների խորքային իրականացմանը:

Դրական է, որ ՈԱ գործընթացներն իրականացվում են աշխատանքային պլանի հիման վրա, այնուամենայնիվ դրանք երբեմն չեն արտահատում այն նպատակների ձեռքբերումը, որը սահմանել է ՄՈՒՀ-ը ՈԱ համակարգի առջև, մինևույն ժամանակ պլաններում հստակ գործողություններ չսահմանելը, ժամկետների անհատակությունը կարող է հանգեցնել ՈԱ գործընթացների ոչ արդյունավետ իրականացմանը: Փորձագիտական խումբը գտնում է, որ առավել արդյունավետ պլանավորում իրականացնելու համար ՄՈՒՀ-ի բոլոր ստորաբաժանումները կարիք կունենան քննարկելու և բացահայտելու այն ոլորտները, որոնք բարելավման կարիք ունեն, և վերջիններիս համար անհրաժեշտ են կլինեն օբյեկտիվ տվյալների

հավաքագրում և վերլուծություն: Պլանավորման գործընթացներում կարևոր է ներգրավել ոչ միայն միջին մասնագիտական կրթական ծրագրերի մասնագետներին, այլև՝ նախնական, արհեստագործական կրթական ծրագրերի գործընկերներին: Նման մոտեցումը կնպաստի ՈԱ մշակույթի համահավասար տարածմանը:

Դրական է, որ Քոլեջում իրականացվում են հարցումներ տարբեր շահակիցների շրջանում, ինչպես նաև վերջիններս ընթացիկ վերանայվում են հարցերը շահակիցների կողմից առավել հասկանալի դարձնելու նպատակով: Փորձագիտական խումբը միայն գտնում է, որ անհրաժեշտ է ներդնելու նաև այնպիսի հարցեր, որոնք հիմք կհանդիսանան խորքային վերլուծությունների համար, միայն քանակական տվյալների դուրսբերումը հնարավորություն չի ընձեռի ստանալու համակարգային և խորքային տվյալներ ՄՈՒՀ-ի բարելավման կողմերի վերաբերյալ: Միննույն ժամանակ կարևոր է հարցումների իրականացման հստակ մեթոդաբանության սահմանում, որը կնպաստի հարցումների իրականացման վավերականության և ճշգրտության ապահովմանը: Ինչպես նաև կարևոր է գնահատման մեխանիզմների բազմազանությունը, որը կնպաստի օբյեկտիվ տվյալների դուրսբերմանը:

Փորձագիտական խումբը կարևորում է նաև Քոլեջի բոլոր գործընթացներում ՊԻԳԲ շրջափուլի ներդրումը, որը կնպաստի բարելավման կողմերի ժամանակին հայտնաբերմանը և արագ կանխարգելմանը:

Քոլեջի պաշտոնական կայքէջի բացակայությունը հանգեցրել է որակի ապահովման գործընթացների վերաբերյալ տեղեկատվության տարածմանը սահմանափակմանը, խումբը նշում է, որ ՈԱ գործընթացների վերաբերյալ ներքին և արտաքին շահակիցների հետ հաճախակի և ակտիվ քննարկումները կնպաստեն շահակիցների շրջանում տեղեկատվության բարձրացմանը:

Եզրահանգում: Հաշվի առնելով, որ Սևանի պետական բազմագործառութային քոլեջի ՈԱ համակարգը դեռևս ձևավորման փուլում է, համակարգի առջև դրված խնդիրները ամբողջովին չեն արտահայտվում աշխատանքային պլաններում, ՈԱ մշակույթը հավասարաչափ չի տարածվում քոլեջում, առկա չէ հարցումների իրականացման հստակ մեթոդաբանություն, տվյալների հավաքագրման մեխանիզմներն անկատար են, քոլեջի բոլոր գործընթացները չեն իրականացվում ՊԻԳԲ շրջափուլով, փորձագիտական խումբը գտնում է, որ քոլեջը չի բավարարում է չափանիշ 10-ի պահանջներին:

Եզրակացություն: Փորձագիտական խումբը ՍԲՊԲ-ի ինստիտուցիոնալ կարողությունների համապատասխանությունը Չափանիշ 10-ի պահանջներին գնահատում է **անբավարար:**

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐԸ՝ ԸՍՏ ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՉԱՓԱՆԻՇՆԵՐԻ

ՉԱՓԱՆԻՇ	ԵԶՐԱԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆ
1. Առաքելություն և նպատակներ	Բավարարում է
2. Կառավարում ու վարչարարություն	Չի բավարարում
3. Մասնագիտության կրթական ծրագրեր	Բավարարում է
4. Ուսանողներ	Բավարարում է
5. Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնասովորական կազմ	Բավարարում է
6. Հետազոտություն և զարգացում	Բավարարում է
7. Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ	Չի բավարարում
8. Հասարակական պատասխանատվություն	Բավարարում է
9. Արտաքին կապեր և միջազգայնացում	Բավարարում է
10. Որակի ներքին ապահովման համակարգ	Չի բավարարում

Քրիստինե Հակոբյան
Փորձագիտական խմբի ղեկավար

23.02.2024թ.

ՀԱՎԵԼՎԱԾՆԵՐ

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 1. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԽՄԲԻ ԱՆՂԱՄՆԵՐԻ ԻՆՔՆԱԿԵՆՍԱԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

1. **Քրիստինե Հակոբյան՝** 2004 թվականին ավարտել է Երևանի Խաչատուր Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանը «Դասավանդում տարրական դասարաններում» մասնագիտությամբ: 2015 թվականին ավարտել է ԳԱԱ-ի «Տուրիզմի հիմունքներ», «Էթիկետ և միջմշակութային հաղորդակցություն», «Մարդկային ռեսուրսների կառավարում» 5-ամյա հեռահար դասընթացները: 2011 թվականին մասնակցել է «Սպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում», իսկ 2020 թվականին՝ «Զբոսաշրջություն (ըստ ճյուղերի)» մասնագիտությունների պետական կրթական չափորոշիչների և մոդուլային ծրագրերի մշակման աշխատանքներին: Մի շարք մասնագիտական ձեռնարկների հեղինակ է: Հանրակրթական ուսումնական հաստատությունների տնօրենների և տեղակալների վերապատրաստող է: 2005-2023թթ. եղել է Կոտայքի տարածաշրջանային պետական քոլեջի կադրերի բաժնի ղեկավար, իսկ 2023թ. նույն քոլեջի ուսումնական աշխատանքների գծով տնօրենի տեղակալ է:
2. **Էլեն Հարությունյան՝** 1992թ. ավարտել է Երևանի Կ. Մարքսի անվան պոլիտեխնիկական ինստիտուտը երկու մասնագիտություններով և ստացել էլեկտրոնային տեխնիկայի ինժեների և բժշկական կիրառական քիմիայի որակավորումներ: 2009թ. ավարտել է Հայաստանի Խ.Աբովյանի անվան պետական մանկավարժական համալսարանը և ստացել մաթեմատիկայի և ինֆորմատիկայի ուսուցչի որակավորում: Աշխատել է՝ Երևանի թիվ 144 դպրոցում որպես ֆիզիկայի ուսուցչուհի, Երևանի Մուշեղ Իշխանի անվան թիվ 5 դպրոցում որպես մաթեմատիկայի և գծագրության ուսուցչուհի, Ֆիզմաթ և բնագիտական առարկաների մեթոդախմբի վարչի նախագահ, ուսումնադաստիարակչական աշխատանքների գծով փոխտնօրեն, Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Երևանի քոլեջում որպես ուսումնական աշխատանքների գծով փոխտնօրեն: Այժմ աշխատում է Հայաստանի ազգային պոլիտեխնիկական համալսարանի Կիրառական մաթեմատիկա և ֆիզիկա ֆակուլտետում ղեկանի տեղակալ, քոլեջում՝ մաթեմատիկայի դասախոս:

Օլեգ Գևորգյան՝ 2007թ.-ին ավարտել է Հայաստանի պետական ճարտարագիտական համալսարանի (ՀՊՃՀ) Էլեկտրատեխնիկական ֆակուլտետի «Էլեկտրական տրանսպորտ» ծրագիրը՝ ստանալով դիպլոմավորված ճարտարագետի որակավորում: 2012թ. դարձել է տեխնիկական գիտությունների թեկնածու, իսկ 2015թ.՝ գիտությունների դոցենտ: 2007-2010թթ. եղել է ՀՊՃՀ Կիրառական տեխնիկայի դեպարտամենտի կրտսեր գիտաշխատող: 2010-2015թթ. աշխատել է «Երևանի ՋԷԿ» ՓԲԸ-ում՝ որպես էլ. սարքերը սպասարկող մոնիտոր, իսկ 2015-2019թթ. ՀՀ Հանրային ծառայությունները կարգավորող հանձնաժողովի (ՀՄԿՀ) Մակագնային քաղաքականության վարչության առաջատար մասնագետ, իսկ 2020-2022թթ. նույն ընկերության գլխավոր մասնագետ: 2016-2022թթ. եղել է ՀԱՊՀ «Էլեկտրոնային տեխնիկա» ամբիոնի դոցենտ, իսկ 2022թ.-ից մինչ օրս՝ ՀԱՊՀ «Էլեկտրոնիկա, կեսաբժշկանակ և չափիչ համակարգեր» ամբիոնի դոցենտ: 2022թ.-ից առ այսօր ՀԱՊՀ Տեղեկատվական և

հաղորդակցական տեխնոլոգիաների ու էլեկտրոնիկայի ինստիտուտի Գիտական, գիտատեխնոլոգիական համագործակցության և արտաքին կապերի գծով տնօրենի տեղակալն է:

3. **Ալբերտ Թադևոսյան՝** 2020-2023 թթ. սովորել է Երևանի պետական հումանիտար տեխնիկական քոլեջի «Ֆինանսներ» մասնագիտությամբ: 2023թ. ընդունվել է Հայստանի պետական տնտեսագիտական համալսարանի «Ֆինանսներ» բաժին: Մասնակցել է ՈԱԱԿ «Ուսանողության ձայն» նախագծի ուսանող-փորձագետների պատրաստման դասընթացին:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 2. ՓՈՐՁԱԳԻՏԱԿԱՆ ԱՅՑԻ ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՒՅՑԸ

N.	16.10.2023 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում տնօրենի հետ	11:00	12:00	60 րոպե
2.	Հանդիպում ինքնավերլուծություն իրականացրած կազմի հետ	12:10	12:50	40 րոպե
3.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:00	14:00	60 րոպե
4.	Հանդիպում գործատուների հետ	14:10	15:00	50 րոպե
5.	Հանդիպում կառավարման խորհրդի հետ	15:10	16:00	50 րոպե
6.	Հանդիպում քուլեջի շրջանավարտների հետ	16:10	17:00	50 րոպե
7.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	17:10	18:30	80 րոպե

N.	17.10.2023 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում տնօրենի տեղակալների հետ	09:30	10:30	60 րոպե
2.	Հանդիպում ամբիոնի վարիչների հետ	10:40	11:40	60 րոպե
3.	Դասալսումներ	11:50	12:50	60 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:00	14:00	60 րոպե
5.	Հանդիպում դասախոսական կազմի ներկայացուցիչների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ	14:10	15:10	60 րոպե
6.	Հանդիպում ուսանողների (10-12 ներկայացուցիչ) հետ	15:20	16:10	50 րոպե
7.	Հանդիպում ստորաբաժանումների /կենտրոնների (հաշվապահ, կադրերի տեսուչ, գրադարանավար, կարիերայի ուղղորդման պատասխանատու, պրակտիկայի պատասխանատու) ղեկավարների հետ	16:20	17:20	60 րոպե
8.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում	17:30	18:30	60 րոպե

N.	18.10.2023 թ.		Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն	
1.	Հանդիպում «Մպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» կրթական ծրագրի պատասխանատուի հետ	Զուգահեռ հանդիպում «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» և «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» կրթական ծրագրերի պատասխանատուների հետ	09:30	10:30	60 րոպե	
2.	Հանդիպում «Մպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության կրթական ծրագրի դասախոսների հետ	Հանդիպում «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» մասնագիտության կրթական ծրագրի դասախոսների հետ	Հանդիպում «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» մասնագիտության կրթական ծրագրի դասախոսների հետ	10:40	11:30	50 րոպե
3.	Հանդիպում «Մպասարկման կազմակերպում հյուրանոցներում և զբոսաշրջային համալիրներում» մասնագիտության կրթական ծրագրի ուսանողների հետ	Հանդիպում «Փոխադրումների կազմակերպում և կառավարում տրանսպորտում» մասնագիտության կրթական ծրագրի ուսանողների հետ	Հանդիպում «Հաշվողական տեխնիկայի և ավտոմատացված համակարգերի ծրագրային ապահովում» մասնագիտության կրթական ծրագրի ուսանողների հետ	11:40	12:30	50 րոպե
4.	Հանդիպում ՈւՄ ներկայացուցիչների հետ		12:40	13:20	40 րոպե	
5.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ		13:30	14:30	60 րոպե	
	Ռեսուրսների դիտարկում		14:40	15:40	60 րոպե	
6.	Բաց հանդիպում		15:50	16:30	40 րոպե	
7.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի փակ հանդիպում		16:40	18:30	100 րոպե	

N.	19.10.2023 թ.	Մեկնարկ	Ավարտ	Տևողություն
1.	Հանդիպում Ռրակի ապահովման պատասխանատուի հետ	09:30	10:30	60 րոպե
	Հանդիպում փորձագիտական խմբի կողմից ընտրված կազմի հետ	10:40	11:20	40 րոպե
3.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի քննարկում	11:30	13:00	90 րոպե
4.	Ընդմիջում, փորձագիտական խմբի քննարկումներ	13:10	14:10	60 րոպե
5.	Փաստաթղթերի ուսումնասիրություն և փորձագիտական խմբի քննարկում	14:20	16:00	100 րոպե
6.	Ամփոփիչ հանդիպում ղեկավար կազմի հետ	16:30	16:50	20 րոպե

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 3. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ՑԱՆԿ

	Փաստաթղթի անվանում	Չափանիշ
8.	Գործող ՌԾ-ի իրականացման պլան ժամանակացույց	1
9.	Վերջին 3 տարիների տնօրենի տարեկան հաշվետվություններ	2
10.	Վերջին 3 տարիների նախահաշիվ /ԻՎ-ում կցվածներն ընթեռնելի չեն	2
11.	3 տարվա նախահաշիվ իր բյուջե կատարողականով / դրված կա հարցաշարում, սակայն առանց բացվածքի է/	2
12.	Դասալսման վերլուծություններ, հարցման վերլուծություններ	3
13.	Կուրսային աշխատանքներ	3
14.	Կուրսային աշխատանքների գնահատման չափանիշներ	3
15.	Ուսանողներին տրվող առաջադրանքներ 3 ՄԿԾ-ների շրջանակներում	3
16.	Դասացուցակ, ժամանակացույց	3
17.	Ա. Նավասարդյանի 21-22 ուստարվա հաշվետվություն, դասալսումների քննարկման հիման վրա կատարված առաջարկները, ծրագրի փոփոխման անհրաժեշտությունը	3
18.	Պրակտիկայի օրագրեր /յուրաքանչյուր կրթական ծրագրից 3-ական/	3
19.	Գնահատման ռուբրիկներ	3
20.	Ուսանողների քանակը 2023-2024 ուստարում	4
21.	Կարիերայի կենտրոնի կողմից հավաքագրված շրջանավարտների ամբողջական բազա	4
22.	Շրջանավարտների զբաղվածության վերլուծություն	4
23.	Ուսանողների կողմից իրականացվող կուրսային, դիպլոմային, ռեֆերատային և ինքնուրույն աշխատանքներ	4
24.	ԳՊՀ-ի կողմից կազմակերպված վերապատրաստումների փաթեթ /թեմաներ, մասնակիցներ, ժամկետներ/	5
25.	Դասախոսական կազմի կողմից մասնակցած վերապատրաստումների ցանկ վերջին 3 տարիների /թեմա, տարեթիվ, կազմակերպող կող/	5
26.	2023-2024 ուսումնական տարվա ընթացքում պլանավորված ներքին վերապատրաստումների ժամանակացույց և բովանդակություն	5
27.	Հաստիքացուցակ	5
28.	Պարզևատրում կամ լրավաճար ստացած դասախոսական կազմի ցանկ 2020-2023թթ.՝ ըստ տարիների	5
29.	Դասալսման ձևաթուղթ - Դասավանդողի աշխատանքի կատարողական տարեկան հաշվետվության նմուշ	5
30.	Ուսումնաօժանդակ և վարչական կազմի քանակ	5

31.	«Մրցակցային թերթի կազմում, զբոսաշրջային փաթեթի նախագծում և հաշվարկ» թեմաներով աշխատանքները	6
32.	Ուսանողների և դասախոսների տպագրված հետազոտական աշխատանքներ	6
33.	Դասախոսական կազմի կողմից իրականացված հետազոտական աշխատանքներ	6
34.	Հատուկ կարիքներ ունեցող ուսանողների քանակ և կարգավիճակ	7
35.	2021-2023թթ. իրականացված գնումներ	7
36.	Բոլոր ստորաբաժանումների վերջին 2 տարիների պլանները և հաշվետվությունները	8
37.	Քոլեջի ունեցած բոլոր պայմանագրերը գործատուների, միջազգային կազմակերպությունների, միջին մասնագիտական և բարձրագույն ուսումնական հաստատությունների հետ	9
38.	Որակի ապահովման պատասխանատուի պլան և հաշվետվություններ	10
39.	Իրականացված բոլոր հարցումների հարցաթերթեր, վերլուծություններ	10

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 4. ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՎԱԾ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐ

1. Լսարաններ,
2. Մասնագիտական կաբինետներ,
3. Արհեստանոցներ,
4. Գրադարան,
5. Դահլիճ և ֆիզկուլտուրայի դահլիճ,
6. Վարչական սենյակներ:

ՀԱՎԵԼՎԱԾ 6. ՀԱՊԱՎՈՒՄՆԵՐԻ ՑԱՆԿ

ԿԳՄՍ նախարարություն - Կրթության, գիտության, մշակույթի և սպորտի նախարարություն

ՄԱԶԾ-Միացյալ ազգերի զարգացման ծրագիր

ՄԿԾ - մասնագիտության կրթական ծրագիր

ՄԿՈՒ - Մասնագիտական կրթություն և ուսուցում

ՄՈՒՀ - մասնագիտական ուսումնական հաստատություն

ՈԱ - որակի ապահովում

ՈԱԱԿ - Մանագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն

ՈԱՇ - որակավորումների ազգային շրջանակ

ՊԿԶ - պետական կրթական չափորոշիչ

ՌԾ - ռազմավարական ծրագիր

ՈՒԽ - ուսանողական խորհուրդ

ՈՒՕ կազմ -ուսումնասօժանդակ կազմ